

Załącznik do Uchwały nr

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

**Centrum Kształcenia Zawodowego
i Ustawicznego "Elektryk"
w Nowej Soli**

Spis treści

- I. Zapisy ogólne obowiązujące w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym (SPWP)
 1. Uchwała RP nr
 2. Dokumenty nadrzędne -4
 3. Wstęp - 6
 4. Schemat ramowy - 9
 5. Odpowiedzialność podmiotów SPWP - 10
 6. Materiały pomocne w realizacji programu - 14

- II. Wychowanie
 1. Cele wychowania i kształcenia - 15
 2. Diagnoza sytuacji wychowawczej - 16
 3. Zadania wychowawcze zawarte w statucie - 17
 4. Kształtowanie postaw patriotycznych, poszanowania dla tradycji - 18
 5. Edukacja europejska - 18
 6. Przeciwdziałanie bezrobociu - 19
 7. Zajęcia pozalekcyjne - 20
 8. Zajęcia integracyjne - 21
 9. Wycieczki - 21
 10. Działania podstawowe i rozszerzające skierowane do uczniów - 21
 11. Działania skierowane do nauczycieli - 24
 12. Działania skierowane do rodziców - 25
 13. Działania skierowane do uczniów zdolnych - 26
 14. Działania skierowane do uczniów mających problemy w nauce - 28
 15. Działania skierowane do uczniów mających specjalne potrzeby edukacyjne - 30
 16. Działania Szkolnego Ośrodka Kariery - 31
 17. Postępowanie w sytuacjach problemowych i szczególnych/procedury – 33
 18. Schemat ramowy postępowania w sytuacjach problemowych - 39
 19. Przebieg realizacji działań wychowawczo-opiekuńczych - 40
 20. Ewaluacja działań wychowawczo-opiekuńczych - 40

III. Profilaktyka

1. Cele profilaktyki - 41
2. Diagnoza sytuacji profilaktycznej w szkole - 43
3. Działania w ramach profilaktyki uniwersalnej - 45
4. Działania w ramach profilaktyki selektywnej - 47
5. Działania w ramach profilaktyki wskazującej - 48
6. Działania profilaktyczne skierowane do rodziców - 49
7. Działania profilaktyczne skierowane do wychowawców i nauczycieli - 49
8. Przebieg realizacji działań profilaktycznych - 50
9. Działania skierowane do uczniów w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej - 51
10. Ewaluacja działań profilaktycznych - 53

Załączniki:

1. Schemat obiegu dokumentacji dotyczącej planu opiekuńczo-wychowawczego - 54
2. Plan pracy wychowawczo-profilaktycznej - semestr pierwszy klas pierwszych - 55
3. Tematyka godzin do dyspozycji wychowawcy – semestr pierwszy/klasa pierwsza - 57
4. Tematyka godzin do dyspozycji wychowawców w kl. I-V
(we współpracy z pedagogiem/psychologiem szkolnym) - 57
5. Schemat ramowy planu pracy wychowawczo-profilaktycznej klasy - 59
6. Schemat ramowy arkusza ewaluacyjnego po zakończeniu semestru - 60
7. Ankieta ewaluacyjna (dla rodziców) - 61
8. Ankieta ewaluacyjna (dla uczniów) - 62
9. Arkusz ewaluacyjny (dla wychowawców i nauczycieli) - 63

I. Zapisy ogólne obowiązujące w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym

1. Uchwała Rady Pedagogicznej nr

2. Dokumenty nadrzędne

- *Konstytucja RP*
- *Konwencja o prawach dziecka*
- *Ustawa Prawo Oświatowe*

Oświata w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi wspólne dobro całego społeczeństwa; kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także wskazaniami zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji o Prawach Dziecka. Nauczanie i wychowanie - respektując chrześcijański system wartości - za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.

System oświaty zapewnia w szczególności:

1. **Wychowanie** rozumiane jako **wspieranie** dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacnianie i **uzupełnianie przez działania z zakresu profilaktyki problemów** dzieci i młodzieży.
 2. Kształtowanie u uczniów **postaw prospołecznych**, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym.
 3. Upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży **wiedzy i umiejętności niezbędnych do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej.**
 4. Kształtowanie u uczniów umiejętności sprawnego **posługiwania się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi**
 5. **art. 26 ust. 1 u.P.o.** – Szkoły oraz placówki realizują **program wychowawczo-profilaktyczny** obejmujący:
 - a) treści i działania o charakterze wychowawczym **skierowane do uczniów**, oraz treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną **diagnozę** potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, **skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.**
- *Ustawa Karta Nauczyciela*
 - *Ustawa z dnia 9 czerwca 2022r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich ze zm.;*

- *Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ze zm.*
- *Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ze zm.*
- *Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ze zm.*
- *Ustawa z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych ze zm.*
- *Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii ze zm.*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 roku w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii ze zm.*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach ze zm.*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii*
- *Statut Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego „Elektryk”*

3. Wstęp

Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego „Elektryk” w Nowej Soli powstało 1 września 2012 roku i jest spadkobiercą Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 „Elektryk” im. Włodzimierza Krukowskiego, która to szkoła istniała od 1946 roku. Uczniowie kształceni są w szerokim zakresie z możliwością wyboru kierunków technicznych po liceum.

W środowisku lokalnym szkoła pełni wiele funkcji. Oprócz nauczania niezmiernie ważne jest wychowanie i zapobieganie zachowaniom niepożądanym społecznie dlatego też, musi mieć, jako środowisko wychowawcze, adekwatny do potrzeb i możliwości plan pracy w sferze profilaktyczno-wychowawczej.

Wychowanie oraz działania profilaktyczne powinny przebiegać w taki sposób, aby wpływać na kształtowanie procesów poznawczych, formowanie spostrzeżeń, pojęć i sądów, wzbogacać wiedzę o świecie, wyrabiać odpowiednie nawyków sprawności, umiejętności, zainteresowań, czy też kształtować postawy, by ostatecznie zmierzać w wychowaniu do jak najwszechstronniejszego rozwoju osobowości młodzieży.

Proces wychowania w głównej mierze spoczywa na rodzicach/opiekunach. Nauczyciele powinni ten proces wspomagać w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym i duchowym. Jednym z ważniejszych zadań wychowawczych, wspólnych dla wszystkich zajęć edukacyjnych jest to, aby nauczyciele wspomagali wzrastanie dzieci i młodzieży w klimacie miłości do rodziny, małej i wielkiej ojczyzny, aby we wspólnotach naturalnych uczyły się otwarcia i odpowiedzialności w coraz szerszych społecznościach ludzkich. Dzięki takim działaniom uczeń w toku szkolnej nauki powinien poznać, **KIM JEST**, kształtować coraz pełniejszy obraz siebie samego, z całym swoim bagażem niedoskonałości oraz talentów i otrzymać jednocześnie od wychowawcy i grona pedagogicznego cenną podpowiedź, **KIM MOŻE BYĆ**.

Programy działań wychowawczych i profilaktycznych, opracowane przez zespół nauczycieli, nie są instrukcjami postępowania z młodzieżą, mają raczej na celu określenie zadań, stojących przed naszą szkołą, z uwzględnieniem specyfiki uczniów do niej uczęszczających, pokazanie kierunków, sposobów postępowania oraz metod, które wychowawca / nauczyciel może stosować w swojej pracy z młodymi ludźmi.

Program wychowawczo-profilaktyczny określa działania, skierowane do uczniów, które mają wspierać właściwe kształtowanie postaw. Nauczyciele i rodzice są partnerami, którzy kierują tym procesem, wspomagani przez dyrekcję, pedagoga/psychologa oraz instytucje współpracujące ze szkołą.

Ewaluacja szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego na rok 2023/2024 opiera się na Rozporządzeniach Ministra Edukacji i Nauki, Ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich, a także uwzględnia następujące kierunki polityki oświatowej państwa:

1. Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
3. Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
5. Rozwój kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy w partnerstwie z przedstawicielami branż.
6. Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
7. Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
8. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
9. Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
10. Wspieranie rozwoju nauki języka polskiego i oświaty polskiej za granicą oraz tworzenie stabilnych warunków do nauczania języka polskiego za granicą przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą oraz beneficjentów przedsięwzięć i programów ustanowionych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

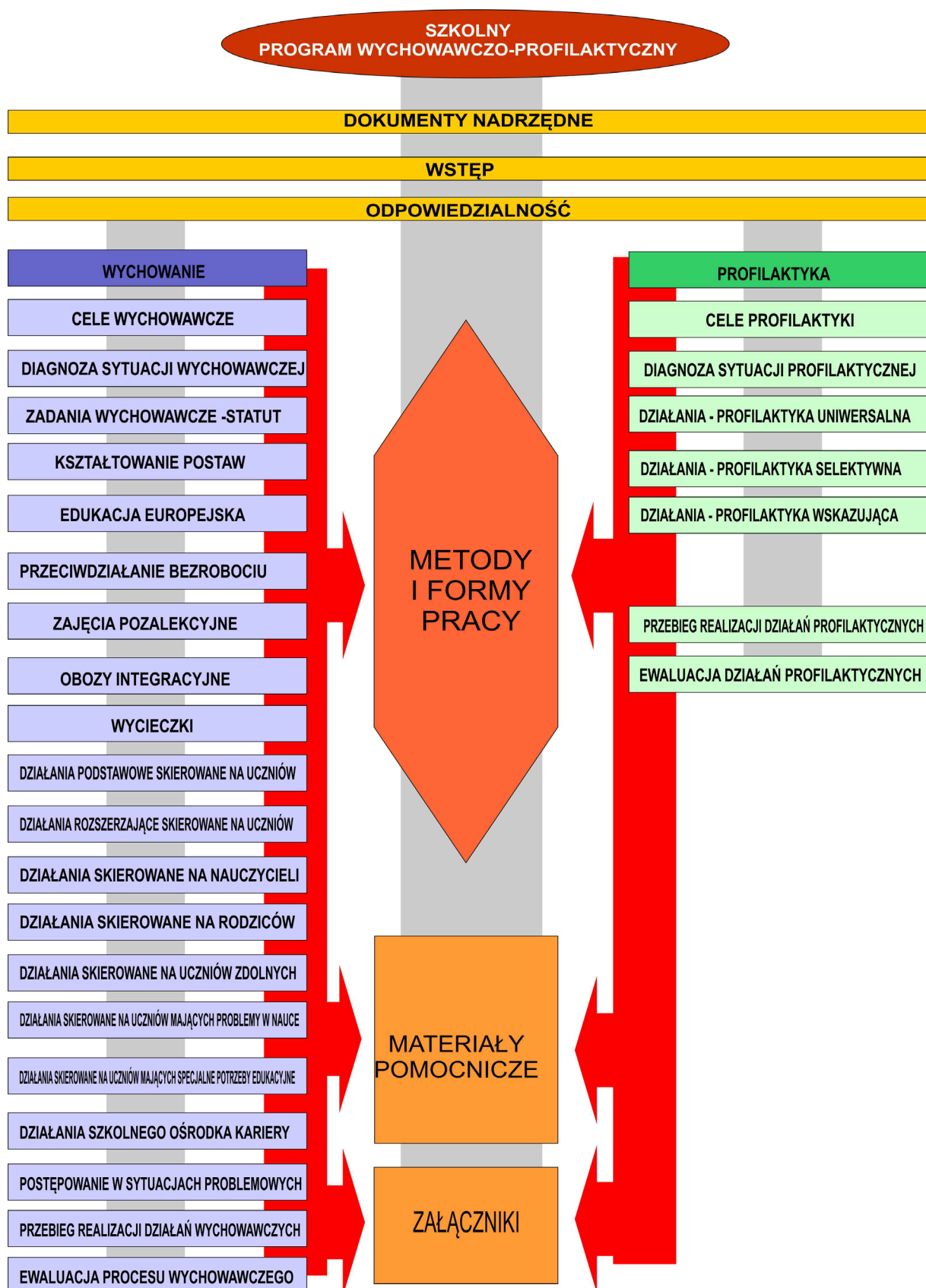
Problematyka zawarta w programie wychowawczo-profilaktycznym uwzględnia:

- zagadnienia będące w kręgu zainteresowań uczniów Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego „Elektryk”;

- dotychczasowe doświadczenia/obserwacje nauczycieli;
- propozycje i sugestie rodziców/opiekunów dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku.

4. Schemat ramowy SPWP

5. Odpowiedzialność podmiotów SPWP

5.1 Dyrektor szkoły:

- nadzoruje przebieg procesu profilaktyczno – opiekuńczo-wychowawczy szkoły
- zatwierdza wychowawców klas
- zatwierdza plan pracy szkoły w sferze profilaktyczno – opiekuńczo – wychowawczej
- podejmuje decyzje administracyjne dotyczące udzielania kar wynikających z zapisów statutowych
- zatwierdza zespoły nauczycieli pracujące nad nowelizacjami programów szkolnych związanych z profilaktyką, opieką i wychowaniem

5.2 Wicedyrektor ds. opiekuńczo-wychowawczych:

- Prowadzi globalną analizę sytuacji wychowawczej i opiekuńczej w szkole i przedstawia ją na koniec każdego semestru na posiedzeniu Rady Pedagogicznej
- Koordynuje działaniami profilaktyczno - wychowawczymi podejmowanymi przez szkołę w celu stworzenia warunków rozwoju uczniów
- Współdziała z Radą Szkoły oraz z Radą Pedagogiczną w ustalaniu zadań profilaktyczno - wychowawczych i opiekuńczych oraz specyficznych działań wspierających rozwój młodzieży
- Koordynuje i współuczestniczy w pracach nad programami godzin do dyspozycji wychowawcy, wychowania do życia w rodzinie
- Nadzoruje pracę pedagoga szkolnego
- Nadzoruje prace społeczne i zarobkowe uczniów
- Nadzoruje pracę Samorządu Uczniowskiego i innych organizacji uczniowskich działających na terenie szkoły
- Nadzoruje przebieg wycieczek szkolnych

5.3 Obowiązki wychowawcy klasy:

- 1) Zadaniem wychowawcy klasy jest sprawowanie opieki wychowawczej nad uczniami, a w szczególności:
 - a) tworzenie warunków wspomagających rozwój ucznia, proces jego uczenia się oraz przygotowania do życia w rodzinie i społeczeństwie,
 - b) inspirowanie i wspomaganie działań zespołowych uczniów,

- c) podejmowanie działań umożliwiających rozwiązywanie konfliktów w zespole uczniów oraz pomiędzy uczniami a innymi członkami społeczności szkolnej.
- 2) Wychowawca w celu realizacji zadań, o których mowa w pkt.5.3.1:
- a) poznaje osobowość ucznia, jego zdolności i zainteresowania,
 - b) poznaje warunki życia ucznia i stan jego zdrowia,
 - c) czuwa nad zdrowiem i bezpieczeństwem uczniów,
 - d) otacza indywidualną opieką każdego ucznia,
 - e) planuje i organizuje wspólnie z uczniami i rodzicami :
 - różne formy życia zespołowego, rozwijające jednostki i integrujące zespół uczniowski,
 - ustala treści i formy zajęć tematycznych na godzinach do dyspozycji wychowawcy,
 - współdziała z nauczycielami uczącymi w jego klasie, uzgadniając z nimi i koordynując ich działania wychowawcze wobec ogółu uczniów, a także wobec tych, którym jest potrzebna indywidualna opieka (dotyczy to zarówno uczniów szczególnie uzdolnionych jak i z różnymi trudnościami i niepowodzeniami),
 - utrzymuje stały kontakt z rodzicami uczniów, w celu:
 - poznania i ustalenia potrzeb opiekuńczo-wychowawczych ich dzieci,
 - współdziałania z rodzicami, tzn. okazywania im pomocy w ich działaniach wychowawczych wobec dzieci i otrzymywania od nich pomocy w swoich działaniach,
 - włączenia ich w sprawy życia szkoły i klasy,
 - współpracuje z pedagogiem szkolnym, psychologiem, pielęgniarką i innymi specjalistami świadczącymi kwalifikowaną pomoc w rozpoznawaniu potrzeb i trudności, także zdrowotnych oraz zainteresowań i szczególnych uzdolnień uczniów.
- 3) Szczegółowe formy wypełniania obowiązków wychowawcy klasy:
- a) przeprowadzenie okresowej i rocznej oceny z zachowania zgodnie z kryteriami ocen ze sprawowania
 - b) pomoc w przeprowadzeniu ubezpieczenia uczniów,
 - c) ustalenie najefektywniejszych i najszybszych możliwości kontaktowania się z rodzicami uczniów,
 - d) opracowanie wspólnie z samorządem klasowym, planu pracy klasy, uwzględniającego zadania szkoły i sugestie rodziców,
 - e) ocena realizacji przyjętego planu pracy klasy,
 - f) zgłaszanie propozycji własnych, rodziców i samorządu klasowego do rocznego planu pracy szkoły,
 - g) organizowanie spotkań z rodzicami uczniów zgodnie z rocznym terminarzem spotkań (nie mniej niż 4 razy w roku szkolnym),
 - h) ponadto wychowawca :
 - prowadzi dokumentację klasy: dziennik, arkusze ocen, dokumentację finansową i wychowawczą,

- rozlicza osobiście uczniów z frekwencji uwzględniając zasady zwalniania uczniów z zajęć,
- kontroluje uczniów mieszkających w internacie,
- opiniuje wnioski o stypendia i zapomogi,
- występuje z wnioskami o nagrody,
- wymierza kary porządkowe i wnioskuje o wymierzenie wyższej kary przez Dyrektora Szkoły,
- odpowiada za przygotowanie i przebieg wycieczek i każdej innej imprezy (zadania) klasy, łącznie z odpowiedzialnością za bezpieczeństwo i zdrowie uczniów,
- przygotowuje roczne i okresowe sprawozdania klasowe o wynikach pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej.

5.4 Obowiązki nauczyciela:

- 4) Nauczyciel ma obowiązek prowadzić pracę dydaktyczno-wychowawczą i opiekuńczą z uczniami oraz jest odpowiedzialny za poziom, wyniki tej pracy i bezpieczeństwo powierzonych jego opiece uczniów .
- 5) Do podstawowych zadań nauczyciela należy :
 - a) odpowiedzialność za życie, zdrowie i bezpieczeństwo uczniów. Uczniowie przed przystąpieniem do zajęć praktycznych, ćwiczeń laboratoryjnych, zajęć sportowych przechodzą szkolenie z zakresu bezpieczeństwa, higieny i prawa pracy. Szkolenie prowadzi nauczyciel przedmiotu,
 - b) zapewnienie warunków optymalnego rozwoju uczniów przez treści nauczanego przedmiotu, przez osobisty przykład i wartościowe społecznie i moralnie oddziaływanie wychowawcze,
 - c) zaspokajanie potrzeb psychicznych uczniów przez stwarzanie warunków dla świadomego i aktywnego udziału w procesie lekcyjnym celem spokojnej i dobrze zorganizowanej pracy,
 - d) opracowanie szczegółowych rozkładów materiału w oparciu o ramowe plany, uwzględniając podstawę programową,
 - e) bezstronne i obiektywne ocenianie uczniów oraz sprawiedliwe traktowanie wszystkich uczniów,
 - f) udzielanie pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznanie psychospołecznych potrzeb uczniów,
 - g) poznawanie i rozwijanie uzdolnień i zainteresowań uczniów,
 - h) pełnienie dyżurów w czasie przerw.

5.5 Zadania pedagoga i psychologa w szkole:

- 1) prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub

- trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły ;
- 2) diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo ucznia w życiu szkoły;
 - 3) udzielanie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
 - 4) podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży;
 - 5) minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
 - 6) inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych;
 - 7) pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
 - 8) wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w:
 - a) rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły,
 - b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

5.6 Obowiązki pielęgniarki:

Obowiązki pielęgniarki określają odrębne przepisy.

5.7 Obowiązki osób pełniących w szkole określone funkcje:

Obowiązki osób funkcyjnych w sferze profilaktyczno – opiekuńczo – wychowawczej zostały określone w przydziale obowiązków.

5.8 Obowiązki pracowników administracji i obsługi:

Obowiązki zostały określone w przydziale obowiązków.

6. Materiały pomocne w realizacji programu

1) Monitoring szkoły:

Szkoła wyposażona jest w monitoring za pomocą, którego można obserwować teren zewnętrzny jak i wewnętrzny szkoły. Podgląd zainstalowany jest w portierni szkoły oraz w gabinecie kierownika laboratoriów. Osoba pełniąca dyżur w portierni obserwuje na monitorach zachowanie osób przebywających na terenie szkoły jak i w jej obrębie. W przypadku stwierdzenia sytuacji problemowej, zgłasza natychmiast osobie funkcyjnej, która podejmuje odpowiednie działania. Monitoring wyposażony jest w system nagrywający, który pozwala odtworzyć sytuację problemową w celu wyjaśnienia zajścia. W sytuacjach problemowych powtarzających się, zapis prezentowany jest zespołowi wychowawczemu, który opracowuje plan działania mający na celu ograniczenie do minimum niekorzystnego zjawiska. Nagrania mogą być wykorzystane podczas lekcji do dyspozycji wychowawcy jako narzędzie diagnostyczne ukazujące nie pożądane zachowania uczniów.

2) Materiały pomocnicze (w tym multimedia)

Szkoła posiada materiały pomocnicze – scenariusze, filmy, gry edukacyjne, które można wykorzystywać podczas realizacji zajęć profilaktycznych lub wychowawczych. Materiały dostępne są w bibliotece szkolnej, u pedagogów/psychologa szkolnego oraz wychowawców i nauczycieli.

3) Ceremoniał szkolny

Ceremoniał szkolny opisuje uroczystości szkolne oficjalne i nieoficjalne, zasady zachowania się uczniów, pocztu sztandarowego i flagowego szkoły.

4) Izba Tradycji Szkoły

Izba Tradycji służy do przeprowadzania zajęć w ramach wychowania patriotycznego. Zgromadzono w niej pamiątki dotyczące szkoły, jej historii i dnia dzisiejszego, informacje na temat patrona szkoły oraz osiągnięć uczniów.

5) Programy profilaktyczno-edukacyjne

Szkoła wykorzystuje podczas realizacji zajęć z profilaktyki programy, które oferują różnego rodzaju organizacje i instytucje. Program, który spełnia wymogi szkolnego programu profilaktyczno – wychowawczego po uzyskaniu akceptacji dyrektora jest realizowany w wyznaczonych klasach. Za wytypowanie klas oraz za jego realizację odpowiada pedagog/psycholog szkolny we współpracy z wychowawcą klasy.

- 6) W szkole mogą odbywać się zajęcia profilaktyczno – wychowawcze, które prowadzone są przez organizacje pozaszkolne, po uzyskaniu zgody przez Dyrektora szkoły lub osoby przez niego upoważnionej.
- 7) Formularze - dostępne na stronie www.ckziu-elektryk.pl:
 - Karty wycieczki
 - Zgoda rodziców na udział w wycieczce
 - Karta imprezy
 - Formularz planu pracy profilaktyczno-wychowawczego
 - Formularz tematyki godzin do dyspozycji wychowawcy

II. WYCHOWANIE

1. Cele wychowania i kształcenia

Pierwotne i największe prawa wychowawcze posiadają rodzice w stosunku do swoich dzieci. Nauczyciele wspierają rodziców w dziedzinie wychowania. Wynikają stąd dwie ważne konsekwencje. Po pierwsze, nauczyciele nie ponoszą wyłącznej i całkowitej odpowiedzialności za wszystkie możliwe zadania wychowawcze. Po drugie, kierunek działalności wychowawczej nie może być sprzeczny z wolą rodziców.

Celem ogólnym wychowania jest "wszechstronny rozwój osobowy" uczniów. Wszechstronność rozwoju oznacza, że nauczyciele powinni wspomagać w każdej działalności edukacyjnej rozwój osobowy ucznia we wszystkich wymiarach, w tym zwłaszcza "intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym i duchowym." Warto pamiętać, że głównym narzędziem tego rozwoju powinny być zajęcia edukacyjne.

Cele główne w sferze opiekuńczo - wychowawczej:

Uczniowie:

- Wiedzą, że szkoła jest środowiskiem wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym).
- Potrafią rozwijać w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie.
- Są świadomi i znają wartość zarówno poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na danym etapie.
- Stają się coraz bardziej samodzielni w dążeniu do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym, godząc umiejętnie dążenie do dobra własnego

z dobrem innych, odpowiedzialność za siebie i odpowiedzialność za innych, wolność własną z wolnością innych.

- Potrafią na drodze rzetelnej pracy, osiągać cele życiowe i realizować wartości ważne dla odnalezienia własnego miejsca w świecie.
- Mają pragnienie kierowania się w życiu szacunkiem dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego oraz są przygotowani do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie w duchu dziedzictwa kulturowego i postaw patriotycznych.
- Znają wartości etyczne, dokonują wedle nich wyborów życiowych oraz doskonalią się w ich kształtowaniu.
- Poprzez kształtowanie w sobie postawy dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów; potrafią współdziałać i współtworzyć wspólnotę ludzi i obywateli.

Cele kształcenia:

Celem kształcenia ogólnego w liceum ogólnokształcącym i technikum jest:

- traktowanie uporządkowanej, systematycznej wiedzy jako podstawy kształtowania umiejętności;
- doskonalenie umiejętności myślowo-językowych, takich jak: czytanie ze zrozumieniem, pisanie twórcze, formułowanie pytań i problemów, posługiwanie się kryteriami, uzasadnianie, wyjaśnianie, klasyfikowanie, wnioskowanie, definiowanie, posługiwanie się przykładami itp.;
- rozwijanie osobistych zainteresowań ucznia i integrowanie wiedzy przedmiotowej z różnych dyscyplin;
- zdobywanie umiejętności formułowania samodzielnych i przemyślanych sądów, uzasadniania własnych i cudzych sądów w procesie dialogu we wspólnocie dociekającej;
- łączenie zdolności krytycznego i logicznego myślenia z umiejętnościami wyobrażeniowo-twórczymi;
- rozwijanie wrażliwości społecznej, moralnej i estetycznej;
- rozwijanie narzędzi myślowych umożliwiających uczniom obcowanie z kulturą i jej rozumienie;
- rozwijanie u uczniów szacunku dla wiedzy, wyrabianie pasji poznawania świata i zachęcanie do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości.

2. Diagnoza sytuacji wychowawczej

Charakter problemów wychowawczych zdecydował o wyborze sondażu diagnostycznego jako głównej metodzie badań w CKZiU „Elektryk”. Obok prowadzonej codziennej obserwacji

uczniów - jest to sposób na gromadzenie wiedzy o atrybutach strukturalnych i funkcjonalnych zjawisk wychowawczych, na podstawie badań specjalnie dobranej grupy reprezentującej populację naszej szkoły. Technikami stosowanymi w naszej szkole są: ankieta, wywiad, obserwacja oraz badanie dokumentów. Diagnoza prowadzona jest na przestrzeni całego cyklu edukacyjnego.

Wyniki badań są przedstawiane statystycznie i jakościowo. Służą one przy opracowywaniu planu pracy szkoły oraz tematyki godzin wychowawczych. Wyniki badań przedstawiane są Radzie Pedagogicznej w czasie wyznaczonym przez Dyrektora Szkoły.

3. Zadania wychowawcze zawarte w statucie

- Kształtowanie patriotycznej postawy uczniów, poszanowania tradycji i trwałych wartości kultury narodowej i powszechnej, konstytucyjnych zasad ustrojowych i norm społecznego współżycia.
- Wpajanie szacunku dla języka i historii własnego narodu oraz poszanowania i kultywowania tradycji kulturowych własnego regionu.
- Przygotowanie uczniów do świadomego, samodzielnego, aktywnego i odpowiedzialnego spełnienia zadań w życiu rodzinnym, społecznym, gospodarczym, kulturalnym i obronnym kraju
- Wyrabianie wrażliwości społecznej, emocjonalnej i estetycznej uczniów
- Organizowanie nauki etyki, religii na życzenie rodziców lub uczniów
- Dbanie o rozwój fizyczny, zdrowie, higienę psychiczną, racjonalny wypoczynek.
- Zapewnienie wiadomości o zasadach racjonalnej organizacji pracy własnej i zespołowej, metodach, technice samodzielnego zdobywania wiedzy i umiejętności oraz współczesnych systemach wymiany i upowszechniania informacji
- Udzielanie uczniom pomocy pedagogicznej i psychologicznej przez ścisłe kontakty uczniów z pedagogiem i psychologiem
- Dostosowanie treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów oraz organizowanie zajęć specjalistycznych
- Prowadzenie działalności profilaktycznej, wykorzystywanie treści programów nauczania i wychowania do upowszechniania kultury prawnej, kształtowania właściwych postaw wobec problemów niedostosowania społecznego, alkoholizmu, narkomanii, zachowań przestępczych i zagrożenia AIDS
- Otoczenie opieką uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym poprzez działania profilaktyczne we współpracy ze służbą zdrowia, poradnią psychologiczno-pedagogiczną i środowiskiem rodzinnym ucznia.
- Szkoła stanowiąc środowisko wychowawcze uczniów zapewnia im:

- a) Rozwój intelektualny, społeczny, moralny, estetyczny i fizyczny oraz kształtowanie społecznie wartościowych przekonań, warunkujących osiągnięcie celów indywidualnych i społecznych
- b) Rozwijanie własnych uzdolnień i zainteresowań, umiejętności posługiwania się zdobytą wiedzą, uczenia się wrażliwości społecznej.
- c) Kształtowanie prawości charakteru i dążeń, poszanowania norm społecznych oraz godności ludzkiej i osobistej wrażliwości, życzliwości, rzetelności
- d) Ukształtowanie pozytywnej motywacji do nauki, pracy i uczestnictwa w życiu szkoły, lokalnego środowiska i całego społeczeństwa
- e) Uczestniczenie w życiu intelektualnym i kulturalnym szkoły i środowiska, inspirowanie jego treści i form oraz rozwijanie samorządnej działalności organizacji uczniowskich.

4. Kształtowanie postaw patriotycznych, poszanowania dla tradycji

Patriotyzm jest wartością – jest czymś pozytywnym. Wyraża się w postawie na rzecz czegoś, a nie przeciw komuś. Wyraża się w godności, która nieodmiennie wiąże się z szacunkiem dla każdego człowieka bez względu na jego pochodzenie, wiarę i kulturę. Szanuje różnorodność kulturową, różnorodność pamięci pokoleń oraz różnorodność tradycji tym samym wzbogaca wspólnotę państwową.

Prawdopodobnie Polska nie istniałaby dzisiaj, gdyby nie tradycje i patriotyzm pielęgnowany przez Polaków przez cały okres zaborów. Dlatego bardzo ważnym celem jest umacnianie tradycji i tożsamości narodowej rozumianej nie tylko globalnie, ale także lokalnie.

W naszej szkole kształtowanie tych postaw odbywa się w wieloraki sposób np. podczas uroczystości szkolnych, lokalnych czy państwowych, podczas lekcji wychowawczych, na wycieczkach, lekcjach przedmiotowych itp. W pielęgnowaniu tych postaw biorą udział nauczyciele, pracownicy administracyjni szkoły, rodzice, Samorząd Uczniowski oraz organizacje działające na terenie szkoły.

5. Edukacja europejska

XX wiek charakteryzował się wielkimi zmianami, które w Europie doprowadziły do upadku totalitarnych systemów politycznych i tworzenia młodych systemów demokratycznych. Stoimy na progu jednoczenia się Europy, w którym Polska bierze aktywny udział. Dlatego też bardzo ważna w dzisiejszych czasach jest edukacja europejska. Nasza szkoła, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom uczniów, organizuje szereg inicjatyw mających na celu:

- budzenie zainteresowania sprawami dotyczącymi integracji europejskiej, działaniami Rządu w tym zakresie oraz skutkami integracji dla każdego mieszkańca Polski;
- ułatwienie rozumienia głównych zasad funkcjonowania Unii Europejskiej;

- stopniowe przygotowanie ucznia do samodzielności w zdobywaniu informacji na temat Unii Europejskiej i innych krajów aspirujących do wejścia do Unii;
- wskazywanie konkretnych form i możliwości współpracy młodzieży.

Aby założone cele osiągnąć, szkoła prowadzi różnego rodzaju działania:

- konkursy o krajach europejskich,
- przedstawienia teatralne,
- prelekcje zaproszonych gości (posłowie, senatorowie, osoby odpowiedzialne za udzielanie informacji o Unii itp.),
- prezentacje twórczości filmowej kinematografii europejskiej poprzedzonej krótkimi wykładami,
- udział w projektach,
- kontakty z zaprzyjaźnionymi szkołami z krajów europejskich.

6. Przeciwdziałanie bezrobociu

Bezrobocie jest jedną z największych plag współczesnego świata niestety nie obcą również w naszym kraju. Bezrobocie niesie za sobą wiele plag począwszy od ubóstwa a kończąc na przestępstwach. Aby przeciwdziałać tym patologiom stworzyliśmy szereg instrumentów, których celem jest przeciwdziałanie bezrobociu.

Już w pierwszej klasie uczeń naszej szkoły uczy się jak np. pisać podania o pracę, życiorysy. W klasie drugiej nabywa umiejętności rozmawiania z ewentualnym pracodawcą, prezentowania siebie jako tego, który spełnia wszelkie oczekiwania pracodawcy. W klasie trzeciej organizowane są spotkania z przedstawicielami urzędu pracy oraz przedstawicielami wyższych uczelni. W ciągu całego procesu kształcenia w CKZiU uczeń zdobywa niezbędne informacje, które pozwolą mu w późniejszym okresie dokonać właściwego wyboru uczelni lub szkoły policealnej, w której będzie chciał zdobyć zawód.

W szkole istnieje wewnątrz szkolny system doradztwa, którego celem jest:

- przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i poruszania się po rynku pracy,
- przygotowanie uczniów do samozatrudnienia,
- pomoc i wsparcie uczniów w podejmowaniu kolejnych decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Formami realizacji są:

- orientacja zawodowa – obejmująca wszystkie działania wychowawcze – szkoły, rodziców, innych osób oraz instytucji – mające na celu przygotowanie młodzieży do

podejmowania kolejnych decyzji edukacyjno-zawodowych oraz planowania kariery zawodowej.

Orientację zawodową należy traktować jako działalność wychowawczą, długofalową.

Realizacja orientacji zawodowej następuje poprzez:

- przekazywanie uczniom informacji o możliwościach kształcenia na różnych poziomach oraz etapach rozwoju zawodowego oraz możliwościach zatrudnienia po ukończeniu nauki i zdobyciu zawodu,
- kształtowanie umiejętności samopoznania i samooceny predyspozycji psychofizycznych,
- kształtowanie aktywnej postawy wobec własnej kariery zawodowej, na podstawie wskazywania roli aspiracji edukacyjnych i zawodowych w życiu jednostki oraz roli pozytywnej motywacji do dalszego kształcenia,
- poradnictwo zawodowe – obejmuje zadania związane z udzielaniem uczniom pomocy w planowaniu, tworzeniu u rozwoju kariery zawodowej, przynoszącej danej osobie satysfakcję i sukces zawodowy.

Poradnictwo ma na celu świadczenie pomocy w podejmowaniu kolejnych decyzji o wyborze szkoły, zawodu lub pracy w formie indywidualnej porady zawodowej.

Podstawą porady są:

- informacje zwrotne o osobie, której udziela się pomocy, jej zainteresowaniach, zdolnościach, cechach charakteru, temperamencie, stanie zdrowia itp.
- informacje o możliwościach kształcenia, w zawodzie i wymaganiach stawianych kandydatom do zawodu, możliwościach zatrudnienia, przekwalifikowania itp.

Szczegółowe informacje zawarte są w dokumencie pt. „Wewnątrzszkolny system doradztwa”, który znajduje się w bibliotece szkolnej oraz na stronie internetowej naszej szkoły. Odpowiedzialnym za realizację tego programu są: kierownik kształcenia oraz doradca zawodowy.

7. Zajęcia pozalekcyjne

Zajęcia pozalekcyjne można podzielić na dwie grupy: koła zainteresowań i zajęcia okazjonalne.

Udział w pracach kół zainteresowań jest przejawem aktywności własnej uczniów między innymi dlatego, że przynależność do nich jest dobrowolna. Koła zainteresowań są formą wzbudzania i rozwijania zainteresowań młodzieży. Jak wynika z badań naukowych, udział w kołach zainteresowań ma znaczący wpływ na poziom wiedzy i umiejętności uczniów.

W naszej szkole działają następujące koła zainteresowań:

- ✓ Forum samorządności
- ✓ Koło teatralne

- ✓ Gazetka szkolna
- ✓ Szkolne koło wolontariatu
- ✓ Koła przedmiotowe
- ✓ Zespoły muzyczne
- ✓ inne

Animatorem życia pozalekcyjnego jest Samorząd Uczniowski, realizujący zadania poprzez pracę poszczególnych sekcji, które tworzą uczniowie pragnący poświęcić swój czas dla dobra całej społeczności szkolnej. Są organizatorami imprez szkolnych (patrz ceremoniał szkolny). Ponadto samorząd uczestniczy w imprezach i uroczystościach rocznicowych organizowanych przez szkołę.

8. Zajęcia integracyjne

Celem zajęć integracyjnych jest budowanie więzi opartych na wspólnych wartościach. Uczniowie mają się poznać wzajemnie, poznać swoich wychowawców, zapoznać się ze statutem szkoły, prawami i obowiązkami ucznia. Poprzez działanie wychowawców, nauczycieli, psychologa/pedagoga prowadzących zajęcia z komunikacji interpersonalnej, mają poznać swoje mocne strony oraz ewentualne bariery/trudności, czyli to nad czym będą pracować w ciągu pobytu w CKZiU „Elektryk”. Członkowie samorządu, zapoznają nowych uczniów ze swoją działalnością oraz statutem.

Zajęcia powyższe organizowane są we wrześniu, przez zastępcę dyrektora ds. opiekuńczo-wychowawczych lub osobę wyznaczoną przez Dyrektora Szkoły.

Za realizację – treści i metody odpowiadają wychowawcy we współpracy z psychologiem/pedagogiem szkolnym oraz uczniami/samorządem uczniowskim.

9. Wycieczki

Wycieczki są integralną częścią procesu nauczania w szkole. Bez względu na to jaki jest to typ wycieczki podstawowy cel to dbanie o kulturalne zachowanie w każdej sytuacji, odpowiedzialność za swoje postępowanie. Działania wychowawcze w czasie trwania wycieczek, prowadzone są w oparciu o wartości humanistyczne z zapewnieniem poczucia bezpieczeństwa wszystkim członkom wycieczki.

10. Działania podstawowe i rozszerzające skierowane do uczniów

Zadania:

➤ *Rozpoznanie ucznia i jego środowiska*

- zapoznanie się z dokumentacją ucznia dostępną w szkole

- rozpoznanie warunków życia i nauki
- oczekiwania

➤ ***Zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami***

- statut szkoły
- szkolny program wychowawczo-profilaktyczny
- szkolny system oceniania
- przedmiotowy system oceniania
- wybrane przepisy prawa karnego i innych
- poznanie struktury organizacyjnej szkoły

➤ ***Sfera wychowania patriotycznego***

- poznanie historii szkoły
- poznanie sylwetki patrona szkoły
- poznanie zasad zachowania się na uroczystościach szkolnych i pozaszkolnych
- udział w uroczystościach szkolnych i pozaszkolnych
- poszanowanie symboli narodowych i szkolnych
- propagowanie wartości patriotycznych

➤ ***Sfera działań prozdrowotnych***

- przeciwdziałanie alkoholizmowi
- przeciwdziałanie narkomanii
- przeciwdziałanie nikotynizmowi
- przeciwdziałanie innym uzależnieniom
- udział w zajęciach promujących zdrowy tryb życia
- promowanie zdrowego stylu życia

➤ ***Sfera działań wychowawczych***

- cyberprzemoc
- agresja i przemoc
- eurosieroctwo
- fobia szkolna
- kultura osobista
- wulgaryzmy
- konfliktowość

- ubóstwo
- zaburzenia emocjonalne
- niedostosowanie społeczne
- obowiązkowość
- wczesne rodzicielstwo
- sytuacje kryzysowe, traumatyczno-dramatyczne, samookaleczenia i próby samobójcze
- promowanie talentów
- udział w kulturze
- promowanie właściwych postaw

➤ ***Sfera działań rozwijających umiejętności***

- wzmacnianie poczucia własnej wartości
- aktywizowanie uczniów do działania i podejmowania decyzji
- rozwijanie nabytych umiejętności
- rozwijanie zainteresowań uczniów
- poznanie zasad uczenia się oraz ich doskonalenie
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem oraz trudnościami
- rozwijanie umiejętności autodiagnozy
- rozwijanie umiejętności asertywności
- rozwijanie przedsiębiorczości
- praca z uczniem mającym trudności w nauce
- praca z uczniem zdolnym

Tematyka zdań rozszerzających wynika z analizy przeprowadzonych działań podstawowych, które zostały zaplanowane i zrealizowane przez wychowawcę, pedagoga/psychologa lub inne osoby. W wyniku tej analizy wychowawca określa jakie zadania ze sfery podstawowej należy pogłębić w celu osiągnięcia właściwych rezultatów. W tej grupie zadań mogą również znaleźć się problemy, które określiła dyrekcja szkoły, kuratorium czy też inne organizacje zajmujące się problematyką wychowawczo-profilaktyczną.

W przypadku wystąpienia takich zadań, wychowawca dokonuje korekty tematyki godzin do dyspozycji wychowawcy wpisując nowe zagadnienie zgodnie z załącznikiem oraz informuje o tym przełożonego. Sposób dokonywania korekt określony jest zarządzeniem dyrektora szkoły.

11. Działania skierowane do nauczycieli

Efektywność pracy wychowawczo-profilaktycznej musi być uwarunkowana kilkoma czynnikami:

- dobrze przeprowadzoną diagnozą
- określeniem potrzeb i możliwości
- właściwie dobranymi i realizowanymi formami pracy z uczniem

Aby temu podołać, nauczyciel/wychowawca musi być dobrze przygotowany do realizacji zadań wychowawczo-profilaktycznych. Ich różnorodność wymaga ciągłego doskonalenia nauczycieli, dlatego też powinni oni rozwijać swoje umiejętności w celu lepszego ich realizowania.

Cele:

- doskonalenie posiadanych umiejętności, aktywizacja już zdobytych
- poprawa jakości współpracy pomiędzy nauczycielami, rodzicami i uczniami
- realizacja zadań wynikających z programu
- koordynacja pracy profilaktyczno-wychowawczej i procesu dydaktycznego
- wspólne pokonywanie problemów wychowawczych i trudności
- wymiana doświadczeń i pomysłów
- stwarzanie możliwości zapoznania się z najnowszymi osiągnięciami teorii oraz praktyki w dziedzinie profilaktyki i wychowania
- upowszechnienie nabytych doświadczeń
- systematyczne doszkąłcanie

Formy realizacji:

- 1) Samokształcanie nauczycieli
 - a) zewnętrzne: studia podyplomowe, kursy doskonalące, kursy kwalifikacyjne, warsztaty, spotkania metodyczne, konferencje i inne
 - b) wewnętrzne: uczestniczenie w konsultacjach indywidualnych i zespołowych, obserwacja, np. lekcji otwartych, obserwacje koleżeńskie, studiowanie literatury, analiza szczególnych przypadków
- 2) Wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli (WDN)

Wewnątrzszkolnym doskonaleniem nauczycieli kieruje osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły. Odpowiada za przygotowanie oraz realizację szkoleń. Szkolenia w ramach WDN mogą odbywać się w grupach lub dotyczyć wszystkich członków Rady Pedagogicznej.

Formy realizacji:

- konferencje
 - warsztaty metodyczne
 - lekcje otwarte
 - panele dyskusyjne
 - rady pedagogiczne
 - kursy doskonalące
- 3) Tematyka doskonalenia dobierana jest na podstawie sugestii nauczycieli/ wychowawców po przeprowadzonej ewaluacji zrealizowanego planu pracy profilaktyczno – wychowawczej klasy, wniosków pedagoga/psychologa i dyrekcji szkoły.

12. Działania skierowane do rodziców

Aby proces wychowawczo-profilaktyczny przebiegał prawidłowo, bardzo ważne jest angażowanie rodziców w pracę szkoły. Szkoła, oprócz informowania rodziców o postępach w nauce ich dzieci, problemach wychowawczych, powinna także wspierać w wychowaniu. Bardzo ważną rolę pełni tu upowszechnianie wiedzy pedagogicznej wśród rodziców/opiekunów jako forma współpracy szkoły ze środowiskiem rodzinnym ucznia.

Celem upowszechniania wiedzy rodziców powinno być:

- bezpośrednia i pośrednia pomoc rodzicom w ich oddziaływaniach wychowawczych
- wzbogacanie wiedzy pedagogicznej oraz kompetencji wychowawczej rodziców
- kształtowanie kultury pedagogicznej rodziców i innych osób zaangażowanych w proces wychowania

Odpowiednio przemyślany sposób upowszechniania wiedzy pedagogicznej wśród rodziców może wpłynąć na jakość wychowania i zamierzone cele.

Formy współpracy:

- zinstytucjonalizowane: rady rodziców, rady klasowe
- zebrania ogólnoszkolne, zebrania klasowe,

- rozmowy indywidualne/porady i konsultacje wychowawcy/nauczyciela/specjalisty z rodzicem/opiekunem
- dni otwarte szkoły
- kontakty korespondencyjne, telefoniczne, on-line
- uroczystości i imprezy szkolne
- wizyty domowe
- spotkania upowszechniające wiedzę pedagogiczną

Tematyka:

Tematyka upowszechnianie wiedzy pedagogicznej powinna wynikać z sugestii rodziców, analizy programu profilaktyczno-wychowawczego, obserwacji bieżącej oraz potrzeb i możliwości w tym zakresie.

Zadania, które powinny być uwzględnione:

- omawianie rozwoju psychofizycznego dziecka
- trudności i zagrożenia okresu adolescencji
- tematy dotyczące bezpieczeństwa
- zagrożenia społeczne
- wzbogacanie umiejętności i kompetencji wychowawczych

13. Działania skierowane do uczniów zdolnych

Swoje ponadprzeciętne zdolności uczeń zdolny przejawia w szkole na kilku polach:

- a) „akademickim” tj. w uczeniu się przedmiotów szkolnych odpowiadających gałęziom wiedzy (np. potrafi znajdować oryginalne dowody i sposoby rozwiązań problemów),
- b) artystycznym,
- c) technicznym,
- d) sportowym i motorycznym,
- e) społecznym (wykazuje talent przywódczy lub umiejętność skutecznego rozwiązywania problemów społecznych).

O efektach tej działalności współdecydują – obok zdolności – także osobowość ucznia. Wszystkie zasoby intelektualne i materialne szkoły powinny być do dyspozycji uczniów szczególnie zdolnych. Szkoła na co dzień powinna współpracować z rodzicami uczniów zdolnych, aby wspomagać rodziców w rozwijaniu zdolności ucznia.

Zadania szkoły:

- Stwarzanie warunków do optymalnego rozwoju intelektualnego, osobowościowego i do samorealizacji ucznia zdolnego.
- Indywidualizowanie nauczania.
- Pomoc merytoryczna, udostępnianie źródeł wiedzy.
- Organizowanie zajęć pozalekcyjnych, kółek przedmiotowych i zainteresowań.
- Różnicowanie i poszerzanie programów nauczania.
- Tworzenie programów autorskich.
- Włączenie do współpracy instytucji działających na rzecz uczniów zdolnych (placówki i ośrodki specjalistyczne, ośrodki stowarzyszenia, fundacje)
- Wspieranie twórczego i innowacyjnego myślenia.
- Stosowanie profilaktyki problemów związanych z występowaniem wybitnych zdolności.
- Dostrzeganie i nagradzanie osiągnięć uczniów zdolnych.

Zadania wychowawcy:

- zdiagnozowanie klasy pod względem ich zdolności, zainteresowań oraz problemów ich dotyczących,
- zachęcanie uczniów do czytania czasopism związanych z danymi zainteresowaniami
- zwiększanie wymagań, co do ścisłości i precyzji ich wypowiedzi,
- organizowanie konkursów w rozwiązywaniu zadań trudniejszych,
- samodzielne poznawanie przez ucznia zdolnego nowego materiału
- przekazywanie pod opiekę stałą lub doraźną uczniów słabych uczniom zdolnym,
- powierzanie im przewodnictwa w grupach np. wybór na gospodarza czy lidera klasy.

Zadania nauczyciela :

- Rozbudzanie wśród uczniów zainteresowania daną dziedziną.
- Wykrywanie i rozwijanie uzdolnień .
- Uczenie obszerniejszego materiału lub nawet innego albo stawianie innych celów np. udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, redagowanie gazetki szkolnej , pomoc kolegom w nauce.
- Zapewnienie możliwości osiągnięcia sukcesu .
- Przygotowanie do samodzielnego pogłębiania wiedzy i szukania informacji.
- Kształcenie umiejętności stawiania hipotez i formułowania wniosków.
- Rozwijanie umiejętności argumentacji.
- Obserwowanie przyczyn i przewidywanie skutków.

Formy pracy z uczniem zdolnym:

- Praca indywidualna.
- Praca w grupach.

- c) Praca w parach.
- d) Przydzielanie uczniom zdolnym trudniejszych zadań podczas pracy grupowej lub indywidualnej.
- e) Stwarzanie uczniom zdolnym sytuacji wyboru zadań, ćwiczeń o większej skali trudności lub prac dodatkowych.
- f) Różnicowanie stopnia trudności prac domowych i prac klasowych.
- g) Stopniowe zwiększanie wymagań.
- h) Przydzielanie uczniom zdolnym specjalnych ról: asystenta, lidera itp.
- i) Organizacja konkursów i olimpiad (wewnętrznych i zewnętrznych)
- j) Wprowadzenie metody projektu.
- k) Prace dodatkowe długoterminowe, referaty, itp.
- l) Praca pozalekcyjna.

Na zajęciach pozalekcyjnych proponuje się:

- wykonywanie pomocy dydaktycznych - w formie prezentacji lub strony WWW.,
- przygotowanie przez uczniów nagrań, prezentacji multimedialnych zawierających rozszerzony materiał programowy,
- współtworzenie szkolnej strony WWW. zawierającej aktualności z życia szkoły za pomocą nowych programów i technologii .
- przygotowanie do konkursów i olimpiad poprzez poznawanie nowego, nie objętego programem materiału,
- proponowanie uczniom nowinek książkowych, ciekawych programów w Internecie, kursów metodą on-line, ciekawych adresów stron internetowych

14. Działania skierowane do uczniów mających problemy w nauce

W praktyce szkolnej napotykamy grupę uczniów, którzy uzyskują bardzo słabe wyniki w nauce lub wręcz nie radzą sobie z niektórymi przedmiotami. Najczęściej uczuciem, które towarzyszy tym uczniom to poczucie wyobcowania i osamotnienia. Natura tych problemów bywa różna. Czasem są to problemy i trudności w uczeniu się, innym razem kłopoty rodzinne, jeszcze kiedy indziej są sytuacje jednorazowe. Nie mniej należy poświęcić im dużo uwagi, uśmiechu i serca. Jeśli się ich chwali warto to robić szczerze, z przekonania. Trzeba pokazywać im z jednej strony jak wielką pracę już wykonali, ale z drugiej należy przypominać ile pracy jeszcze przed nimi. Uczeń mający trudności w nauce powinien czuć potrzebę zmian, poprawy, chęć do pracy oraz motywację do działania.

Charakterystyka ucznia mającego trudności w nauce

- a) Trudności w rozumieniu i przyswajaniu materiału
- b) Brak zainteresowania przedmiotami i brak chęci poznawania

- c) Nieumiejętność kierowania własnymi procesami psychicznymi takimi jak uwaga i pamięć
- d) Bierność i rezygnacja wynikająca ze słabej aktywności myślowej
- e) Nieumiejętność pokonywania trudności intelektualnych

Przyczyny niepowodzeń

- a) Cechy osobowościowe
- b) Trudna sytuacja rodzinna
- c) Trudna sytuacja materialna
- d) Nieporozumienia w relacjach nauczyciel – uczeń i inne

Działania mające na celu identyfikację ucznia z problemami

- a) Przeprowadzanie testów w celu określenia poziomu umiejętności uczniów
- b) Obserwacja uczniów na lekcji
- c) Uzyskiwanie informacji o uczniu od wychowawcy klasy
- d) Wymiana informacji o uczniach pomiędzy nauczycielami uczącymi w danej klasie / grupie

Cele

- a) Indywidualizacja procesu nauczania stymulująca rozwój uczniów słabych.
- b) Rozwijanie zainteresowań i motywacji do pracy.
- c) Kształtowanie osobowości i pobudzanie wiary w siebie.

Formy pracy z uczniem mającym trudności w nauce :

- a) Przeprowadzanie testów diagnozujących
- b) Różnicowanie poziomu trudności zadań na lekcji i zadań domowych
- c) Dostosowanie sposobu i tempa pracy na lekcji do indywidualnych potrzeb uczniów
- d) Konsultacje przedmiotowe i zajęcia wyrównawcze
- e) Pozalekcyjna pomoc koleżeńska
- f) Zachęcanie uczniów do opracowywania materiału z podręcznika i prezentowania go na zajęciach
- g) Praca metodą projektów
- h) Praca w grupach z udziałem uczniów słabych ułatwiająca otrzymanie pozytywnych ocen
- i) Rozpoznanie sytuacji rodzinnej i materialnej ucznia
- j) Współpraca z pedagogiem szkolnym i rodzicami
- k) Upowszechnianie wiedzy pedagogicznej wśród rodziców
- l) Zachęcanie do aktywności pozalekcyjnej np. udział w uroczystościach szkolnych, wycieczkach i innych

15. Działania skierowane do uczniów mających specjalne potrzeby edukacyjne

Specjalne potrzeby edukacyjne

Specjalne potrzeby edukacyjne wg M. Bogdanowicz „odnoszą się do tej grupy uczniów, która nie może podołać wymaganiom powszechnie obowiązującego programu edukacyjnego. Mają oni bowiem znacznie większe trudności w uczeniu się niż ich rówieśnicy. Są w stanie kontynuować naukę, ale potrzebują pomocy pedagogicznej w formie specjalnego programu nauczania i wychowania, specjalnych metod, dostosowanych do ich potrzeb, możliwości i ograniczeń.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach wskazuje kategorie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych – są to uczniowie:

- niepełnosprawni,
- niesłyszący,
- słabosłyszący,
- niewidomi,
- słabowidzący,
- z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,
- niepełnosprawni intelektualnie w stopniu lekkim,
- niepełnosprawni intelektualnie w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
- z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
- z niepełnosprawnościami sprzężonymi,
- niedostosowani społecznie (m.in. wagary, ucieczki z domu, picie alkoholu, odurzanie się, niszczenie mienia, przemoc, bójki, kradzieże, próby samobójcze),
- zagrożeni niedostosowaniem społecznym,
- z zaburzeniami zachowania i emocji (w tym z zespołem nadpobudliwości psychoruchowej z deficytem uwagi),
- ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (uczniowie z dysleksją, dysgrafią, dysortografią, dyskalkulią),
- z niepowodzeniami edukacyjnymi (w tym uczniowie z inteligencją niższą niż przeciętna),
- z deficytami kompetencji i zaburzeniami sprawności językowych,
- przewlekle chorzy,
- w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej,
- zaniedbani środowiskowo,
- z trudnościami adaptacyjnymi,

- szczególnie uzdolnieni.

Ogólne zasady pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych

W pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych należy:

- a) uwzględniać aktualne potrzeby rozwojowe i możliwości psychofizyczne ucznia,
- b) rozpoznać mocne strony ucznia (predyspozycje, zainteresowania, uzdolnienia itp.) oraz obszary wymagające wsparcia – pracować nad nimi;
- c) podejmować działania integracyjne,
- d) aktywnie i wielotorowo mobilizować do pracy przez stosowanie różnorodnych form ćwiczeń,
- e) dobierać najbardziej efektywne metody, techniki i środki uczenia,
- f) rozwijać i doskonalić umiejętności społeczne – głównie w zakresie komunikowania się i radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
- g) akceptować i tolerować ucznia, tworzyć partnerskie stosunki z dorosłymi,
- h) dążyć do wszechstronnego rozwoju ucznia celem jego dalszego, samodzielnego funkcjonowania w życiu osobistym, rodzinnym, zawodowym i społecznym po ukończeniu nauki w szkole .

16. Działania Szkolnego Ośrodka Kariery:

Cele:

- a) przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru zawodu i dalszego kształcenia oraz opracowania indywidualnego planu kariery edukacyjnej i zawodowej
- b) przygotowanie ucznia do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, takich jak: bezrobocie, problemy zdrowotne, adaptacja do nowych warunków pracy i mobilności zawodowej.
- c) przygotowanie ucznia do roli pracownika
- d) przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych
- e) pomoc nauczycielom w realizacji tematów związanych z wyborem zawodu w ramach lekcji przedmiotowych i wychowawczych
- f) wspieranie działań szkoły mających na celu optymalny rozwój edukacyjny i zawodowy uczniów

Zadania:

- a) systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej
- b) gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia

- c) wskazywanie osobom zainteresowanym (młodzieży, rodzicom, nauczycielom) źródeł dodatkowej, rzetelnej informacji na poziomie regionalnym, ogólnokrajowym, europejskim i światowym na temat rynku pracy:
 - trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia,
 - wykorzystania posiadanych uzdolnień i talentów w różnych obszarach świata pracy,
 - alternatywnych możliwości kształcenia dla młodzieży z problemami emocjonalnymi i niedostosowaniem społecznym,
 - programów edukacyjnych unii europejskiej,
 - porównywalności dyplomów i certyfikatów zawodowych.
- d) udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom i ich rodzicom
- e) prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej
- f) kierowanie, w sprawach trudnych, do specjalistów: doradców zawodowych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i urzędach pracy, lekarzy itp
- g) koordynowanie działalności informacyjno – doradczej szkoły
- h) wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych poprzez organizowanie spotkań szkoleniowo-informacyjnych, udostępnianie im informacji i materiałów do pracy z uczniami itp.
- i) współpraca z radą pedagogiczną w zakresie:
 - tworzenia i zapewnienia ciągłości działań wewnątrzszkolnego systemu doradztwa, zgodnie ze statutem szkoły,
 - realizacji zadań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej, zawartych w programie wychowawczym szkoły
- j) współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa: kuratoria oświaty, centra informacji i planowania kariery zawodowej, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, powiatowe urzędy pracy, przedstawiciele organizacji zrzeszających pracodawców itp.

Metody i formy pracy z uczniami:

- a) spotkania grupowe w klasach dotyczące tematyki orientacji zawodowej i poradnictwa zawodowego – wykłady, pogadanka, ćwiczenia, studium przypadków, dyskusja
- b) przeprowadzanie testów zawodoznawczych – komputerowych oraz pisemnych – analiza tych testów – omówienie ich na indywidualnych spotkaniach z uczniami
- c) konsultacje indywidualne – poradnictwo w zakresie wyboru przedmiotów do nauki w zakresie rozszerzonym pod kątem wybranego kierunku dalszej edukacji
- d) porady indywidualne w zakresie wyboru kierunków studiów i rodzajów uczelni
- e) warsztaty zawodoznawcze prowadzone we współpracy z pup i ppp

17. Postępowanie w sytuacjach problemowych i szczególnych/procedury

Zjawisko zagrożenia w środowisku szkolnym oraz w środowisku wpływającym na funkcjonowanie szkoły może dotyczyć następujących sfer:

- a) **emocjonalnej** -presja, wymuszenie, szyderstwo, wyśmiewanie, celowe wprowadzanie w błąd, wywoływanie niepokoju, zastraszanie, piętnowanie, izolowanie, manipulacja, poniżanie, grożenie, szantaż, nakłanianie (do czegoś), prowokowanie, rozpowszechnianie plotek, upokarzanie, wywoływanie poczucia winy, odrzucenie, znieczulica na krzywdę innych
- b) **cielesnej** -bicie (uderzanie), znęcanie się, kopanie, szturchanie, szarpanie, plucie, zamykanie w pomieszczeniach, wrogie gesty i miny, popychanie, chowanie rzeczy, zabójstwo, samobójstwo
- c) **materialnej** -niszczenie przedmiotów należących do innych osób, niszczenie mienia szkoły, ubóstwo w rodzinie, wyłudzenie, kradzież
- d) **seksualnej** -werbalnie: nagabywanie, nakłanianie, manipulacyjna celowość żartów o tematyce seksualnej, natrętne uwagi osobiste, obraźliwe komentarze; fizycznie: eksponowanie przedmiotów lub materiałów o charakterze seksualnym, dotykane mające charakter seksualny, gwałt, pornografia
- e) **zdrowotnej** -choroby psychiczne, nadpobudliwość psychoruchowa, cechy temperamentu, ograniczenie zdolności umysłowych, fizyczne problemy i ograniczenia zdrowotne (które są źródłem ataku ze strony sprawcy), a także wyniszczenie organizmu spowodowane przez alkohol, narkotyki, substancje psychoaktywne, zaburzenia odżywiania;
- f) **klimatu szkoły** -duża szkoła, przepełnione klasy, brudne budynki i klasy, zaniedbana okolica, niekontrolowane miejsca, zniszczony sprzęt, brak monitoringu, niekorzystne usytuowanie, chaos, brak ochrony, brak lub nieprzestrzeganie zasad dyscypliny, niskie zaangażowanie lub kompetencje nauczycieli, niezaradny, bierny dyrektor, nieangażowanie uczniów w sprawy szkoły, traktowanie uczniów przedmiotowo, a nie podmiotowo, słaby przepływ informacji szkoła – dom – uczeń, nierespektowanie przepisów lub przesadny rygor, słabe więzi ze szkołą, brak pozytywnej tradycji szkoły
- g) **klimatu rodziny** - zdarzenia traumatyczne w rodzinie, poważna dysfunkcjonalność rodziny, błędy wychowawcze rodziców, brak zainteresowania rodziców sprawami dziecka, brak zaangażowania w życie szkoły, obojętność rodziców, brak rodzica
- h) **medialnej** -ekspozycja niepożądanych treści w środkach masowego przekazu (niereagowanie na przemoc, agresję, nieuczciwość itp.), niepożądane treści w Internecie (brutalne, eksponujące nienawiść i dyskryminację, pornografia itp.).

17.1 W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, zażywa alkohol lub inne środki w celu wprowadzania się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania, świadczące o demoralizacji, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

- a) przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy
- b) wychowawca lub koordynator ds. bezpieczeństwa informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły
- c) wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem (w ich obecności). W przypadku potwierdzenia prawdziwości informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, a rodziców do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki w celu uczestniczenia w programie terapeutycznym. (podczas spotkania może być obecny pedagog lub/i wicedyrektor ds. opiekuńczo-wychowawczych)
- d) jeżeli rodzice nie stawiają się na wezwania szkoły lub odmawiają współpracy, a z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich)
- e) w sytuacji, w której szkoła bezskutecznie wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkanie z pedagogiem/psychologiem itp.), dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję (Ustalenie dalszego toku postępowania leży w kompetencjach tych instytucji)
- f) Jeżeli zachowania świadczące o demoralizacji przejawia uczeń, który ukończył 18 lat, a nie jest to wówczas udział w działalności grup przestępczych czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie nauczyciela określa regulamin szkoły.
- g) w przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który ukończył 17 lat, popełnił przestępstwo ścigane z urzędu lub brał udział w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 Kodeksu postępowania karnego, dyrektor szkoły, jako przedstawiciel instytucji, jest zobowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

17.2 W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków psychoaktywnych, powinien podjąć następujące kroki:

- a) powiadomić o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy
- b) odizolować ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawiać go samego; stworzyć warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie
- c) wezwać pielęgniarkę, która podejmuje decyzję o wezwaniu lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej
- d) zawiadomić o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji, decyduje lekarz (po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia, w porozumieniu z dyrektorem szkoły)

- e) Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu lub innych środków psychoaktywnych odmawiają przyjęcia do szkoły, a uczeń jest agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia, albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych, na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat
- f) jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków psychoaktywnych na terenie szkoły, wówczas dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego
- g) spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43¹ ust. 1 Ustawy z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

17.3 W przypadku, gdy nauczyciel znajdzie na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyków lub inną substancję psychoaktywną, powinien podjąć następujące kroki:

- a) zachowując środki ostrożności, zabezpieczyć substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem, do czasu przyjazdu policji, a także próbować (o ile to możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy
- b) powiadomić o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, wezwać policję
- c) po przyjeździe policji niezwłocznie przekazać zabezpieczoną substancję i informacje, dotyczące szczegółów zdarzenia.

17.4 W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję, przypominającą narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:

- a) w obecności innej osoby (szkolny koordynator, wychowawca klasy, pedagog, psycholog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów, budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. ***Nauczyciel nie ma prawa wykonać czynności przeszukania odzieży ani torby ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.***
- b) o swoich spostrzeżeniach musi powiadomić dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wezwać ich do natychmiastowego stawiennictwa.
- c) w przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji

i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszuka odzież i przedmioty należące do ucznia, zabezpieczy znalezione substancje i zabierze ją do ekspertyzy.

- d) Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel odpowiednio ją zabezpiecza a następnie bezzwłocznie przekazuje do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając dokładną notatkę z zaistniałych faktów i dołącza swoje spostrzeżenia.

UWAGA: zgodnie z przepisami **Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii** – w Polsce karalne jest:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- wprowadzenie do obrotu środków odurzających;
- udostępnianie narkotyków innej osobie, nakłanianie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia;
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karnym w rozumieniu przepisów ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat, a nie ukończył 17 lat.

Z przestępstwem mamy do czynienia, jeżeli któryś z wymienionych czynów popełni uczeń po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego. Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać policję. W każdym przypadku popełnienia czynu karnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat, należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia - prokuratora lub policję (art. 4 upn i art. 304 kpk).

17.5 Postępowanie wobec ucznia – sprawcy czynu karnego lub przestępstwa:

- a) niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły
- b) ustalić okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia
- c) przekazać sprawcę (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę
- d) powiadomić rodziców ucznia – sprawcy
- e) niezwłocznie powiadomić policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana
- f) zabezpieczyć ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazać je policji (np. nóż lub jakiś przedmiot, pochodzący

z kradzieży, które sprawca rozboju na terenie szkoły porzuca podczas ucieczki

17.6 Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:

- a) udzielić pierwszej pomocy (przedmedycznej) bądź zapewnić jej udzielenie przez wezwanie lekarza gdy ofiara doznała obrażeń
- b) niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły
- c) powiadomienie rodziców ucznia
- d) niezwłocznie powiadomić policję, gdy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów należy zapewnić bezpieczeństwo osobom przebywającym na terenie szkoły, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję – tel. **997** lub **112**. Jedyną osobą upoważnioną do kontaktów z mediami jest dyrektor szkoły lub osoba przez niego wyznaczona.

17.7 Zachowanie pracowników szkoły wobec osób bezprawnie przebywających na terenie szkoły

- a) Pracownik, który zauważy na terenie szkoły osobę postronną, pyta ją o powód i cel wizyty, a jeżeli uzyskana informacja nie będzie przekonująca, wówczas prosi ją o opuszczenie terenu szkoły
- b) Jeżeli osoba postronna nie chce opuścić terenu szkoły, pracownik powiadamia osobę funkcyjną
- c) osoba funkcyjna wyprasza osobę niepożądaną ze szkoły, a w przypadku braku reakcji z jej strony powiadamia policję lub straż miejską. Do chwili przybycia odpowiednich służb nie odstępuje osoby postronnej
- d) O zaistniałym zdarzeniu należy powiadomić dyrektora szkoły.

UWAGA: sposób postępowania w przypadku wystąpienia zdarzenia nieujętego powyżej regulować będą aktualne przepisy prawa powszechnie obowiązującego oraz wytyczne ministerialne.

Działania w przypadkach szczególnych

- 1) Profilaktyka
 - a) lekcje tematyczne (profilaktyka uzależnień + elementy prawne) , lekcje przeprowadzone według potrzeb i możliwości np. na lekcji biologii
 - b) spotkania klas z przedstawicielami poradni uzależnień
 - c) współpraca ze Strażą Miejską i Policją

2) Działania doraźne

- a) egzekwowanie przez wszystkich istniejącego prawa szkolnego;
- b) okresowa kontrola uczniów swoich klas na przerwach przez wychowawców poza terenem szkoły i na schodach wejściowych;
- c) wykorzystanie monitoringu do identyfikacji palących uczniów;
- d) praca społeczna na rzecz szkoły (za zgodą rodziców)
- e) skierowanie do poradni uzależnień (za zgodą rodziców)

PROCEDURA POSTĘPOWANIA

- 1. Przepisy prawne obowiązujące w Polsce we wszystkich typach szkół.
- 2. Uczeń zobowiązany jest ponadto do unikania kontaktu z substancjami odurzającymi.
- 3. Jeżeli nauczyciel stwierdzi fakt np. palenia przez ucznia papierosów lub innych wyrobów tytoniowych, zgłasza ten fakt wychowawcy, który podejmuje dalsze działania profilaktyczno-wychowawcze
- 4. Jeżeli taki wypadek miał miejsce po raz pierwszy, to uczeń jest zobowiązany do przygotowania referatu na temat szkodliwości palenia i wygłoszenia go na godzinie wychowawczej
- 5. W przypadku powtórnego przewinienia wychowawca kieruje ucznia do pedagoga szkolnego.
- 6. Uczeń złapany po raz trzeci na paleniu papierosów jest kierowany do dyrektora szkoły. Do szkoły wzywani są rodzice/opiekunowie ucznia.

18. Schemat ramowy postępowania w sytuacjach problemowych

20.Przebieg realizacji działań wychowawczo-opiekuńczych

Planowanie pracy wychowawczo-profilaktycznej rozpoczyna się z chwilą powierzenia nauczycielowi funkcji wychowawcy zespołu klasowego. Pierwszą czynnością wychowawcy jest zapoznanie się z dokumentacją uczniów, która została dostarczona do szkoły podczas rekrutacji. Informacje, które zbierze wychowawca zostaną wykorzystane do opracowania planu pracy. Plan pracy opracowuje się na dany etap edukacyjny. Powinien on uwzględniać założenia szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego, kuratorium, dyrekcji szkoły, pedagoga, psychologa, rodziców, uczniów oraz wyników ewaluacji. Opracowany plan pracy wychowawca składa w ostatnim tygodniu kończącym semestr I wicedyrektorowi ds. opiekuńczo – wychowawczych w pierwszym semestrze wychowawcy klas pierwszych działają na podstawie jednolitego planu, który znajduje się w załączniku. Plan ten powinien pozwolić poznać młodzież na tyle, aby był właściwie dostosowany do potrzeb klasy. Plan opisujący działania w całym cyklu kształcenia opracowuje się wg schematu zamieszczonego w załączniku do SPWP. Zagadnienia podstawowe muszą być zrealizowane w całości, natomiast zadania rozszerzające mogą ulegać korektom w zależności od sytuacji problemowych, specyfiki klasy – potrzeb i możliwości, które wynikną podczas pracy z młodzieżą. Na początku drugiego semestru klasy pierwszej i na początku roku szkolnego klas starszych, wychowawca opracowuje na podstawie planu pracy, tematykę godzin do dyspozycji wychowawcy, którą przedkłada w wyznaczonym czasie wicedyrektorowi. Po zakończeniu semestru/roku szkolnego dokonuje on ewaluacji pracy wychowawczo-opiekuńczej a jej wyniki w formie elektronicznej dostarcza przełożonemu.

21.Ewaluacja działań wychowawczo-opiekuńczych

1. W procesie ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego (SPWP) udział biorą uczniowie, rodzice i nauczyciele szkoły.
2. Monitoring i ewaluację SPWP prowadzą osoby wyznaczone przez Dyrektora szkoły.
3. Na koniec roku szkolnego wychowawca klasy dokonuje ewaluacji planu pracy w sferze wychowawczo-opiekuńczej klasy **opierając się o załącznik**
4. Na koniec każdej klasy wychowawca oprócz ewaluacji zgodnej z załącznikiem dokonuje analizy globalnej w oparciu o ankietę dla rodziców oraz ankietę dla uczniów.
5. Wypełnione arkusze ewaluacji dostarcza drogą elektroniczną wicedyrektorowi odpowiedzialnemu za opiekę i wychowanie.
6. Wicedyrektor odpowiedzialny za opiekę i wychowanie w czasie wyznaczonym przez Dyrektora szkoły przedstawia wnioski z ewaluacji radzie pedagogicznej.
7. Wnioski z ewaluacji mogą posłużyć do dokonania korekt w planach pracy wychowawczo-opiekuńczej klasy oraz szkoły.
8. Zmiany w szkolnym programie wychowawczo-profilaktycznym zatwierdza w formie uchwały Rada Pedagogiczna.

III. PROFILAKTYKA

1. Cele profilaktyki

a) Cele ogólne

Celem działań profilaktycznych w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego „Elektryk” jest kształcenie umiejętności życiowych (kompetencji) radzenia sobie w sytuacjach trudnych i problemowych, które mogą mieć szkodliwy wpływ na zdrowie młodego człowieka. Profilaktyka rozumiana jest jako zapobieganie niepożądanym zjawiskom uznanym za społecznie nieakceptowane, szkodliwe, hamujące rozwój. Poprzez dostarczanie i upowszechnianie prawdziwych, rzetelnych informacji o danych zjawiskach zmierza się do prawidłowego i wszechstronnego rozwoju młodego człowieka z uwzględnieniem środowiska ucznia – rówieśniczego, rodzinnego i pozaszkolnego.

Środowisko szkolne zorientowane będzie na wzmacnianie czynników chroniących młodego człowieka oraz osłabianie, redukcję czynników ryzyka z myślą o pełnej ochronie zdrowia i życia uczniów.

Szczególną uwagę zwraca się na rozwijanie czynników chroniących, do których przede wszystkim należą:

- rozwijanie silnej więzi rodzinnej,
- rozwijanie zainteresowań nauką i szkołą oraz innymi obszarami życia społecznego;
- poszanowanie praw, norm, wartości i autorytetów,
- zachęcanie do przynależności do konstruktywnych grup społecznych,
- zapobieganie niedostatkom ekonomicznym,
- zapobieganie niepowodzeniom dydaktycznym.

b) Cele operacyjne

Mając na uwadze założenia nowoczesnej profilaktyki w CKZiU „Elektryk” działania profilaktyczne mają zmierzać do wprowadzenia zmian zarówno w osobowości ucznia (zmiany wewnętrzne), jak i jego środowisku (zmiany zewnętrzne). Celem nadrzędnym profilaktyki szkolnej jest ochrona ucznia przed wszelkimi zakłóceniami jego rozwoju. Stąd zmiany mają odnosić się do następujących poziomów:

- poziom intelektualny – zwiększenie ilości wiedzy na temat możliwych zagrożeń i zjawisk, która może przyczynić się do wyboru zdrowszego stylu życia, powszechnie akceptowanego w społeczeństwie;

- poziom uwagi – koncentrowanie uwagi młodego człowieka na sprawach ważnych dla jego zdrowego i trzeźwego życia;
- poziom doświadczenia – uruchomienie znaczących, pozytywnych doświadczeń osobistych ucznia;
- poziom umiejętności – ćwiczenie umiejętności społecznych potrzebnych do konstruktywnego radzenia sobie z sobą, innymi i życiem;
- poziom postaw i wartości – wzmacnianie wartości, budowanie świadomości związku między wartościami a faktycznym zachowaniem.

Zadaniem szkolnych oddziaływań profilaktycznych będzie w szczególności:

- kształtowanie odpowiedzialności za zdrowie swoje i najbliższego otoczenia, jak również wykształcenie zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu;
- uświadomienie uczniom, czym są uzależnienia;
- propagowanie zdrowego stylu życia;
- kształtowanie umiejętności interpersonalnych: współpracy, empatii, rozwiązywania konfliktów, bycia asertywnym;
- budowanie prawidłowej samooceny każdego ucznia;
- kształcenie umiejętności wyrażania swoich myśli i poglądów;
- kształcenie umiejętności refleksyjnego korzystania z informacji medialnych, nowości technologiczno-cywilizacyjnych;
- budowanie współpracy z rodzicami i pozyskiwanie ich jako sojuszników działań wychowawczych i profilaktycznych;
- rozwijanie więzi w grupie i poczucia odpowiedzialności za nią;
- wyposażenie uczniów, nauczycieli i rodziców w wiedzę pozwalającą dostrzegać związki między zjawiskami negatywnymi (np. alkoholizm) a innymi problemami pojawiającymi się w życiu człowieka.

Celami profilaktyki szkolnej są:

- dostarczanie rzetelnej i prawdziwej wiedzy o zagrożeniach,
- rozwijanie umiejętności psychospołecznych,
- budowanie prozdrowotnych przekonań i postaw,
- kształtowanie systemu wartości i opartego na nim sensu życia,
- aktywizacja środowiska szkolnego, rówieśniczego i rodzinnego przy współpracy z instytucjami wspierającymi pracę szkoły i rozwój młodych ludzi oraz ich rodzin.

2. Diagnoza sytuacji profilaktycznej w szkole

Spośród wszystkich faz rozwojowych człowieka okres dojrzewania jest wyjątkowo szczególny z kilku perspektyw. Z perspektywy psychospołecznej właśnie wtedy dokonują się najważniejsze zmiany w zakresie obrazu samego siebie i społecznego odbioru jednostki. Kształtują się zupełnie nowe wzorce relacji międzyludzkich, gwałtownie wzrasta liczba nowych doświadczeń osobistych i społecznych, rozwijane są umiejętności pozwalające na kształtowanie się poczucia własnej kompetencji. Tempo oraz sposoby osiągania celów rozwojowych zależą zarówno od samego młodego człowieka jak i osób, z którymi się kontaktuje. Okres dojrzewania nie jest więc biernym oczekiwaniem na dorosłość i dojrzałość, wręcz przeciwnie – młodzi ludzie są bardzo aktywni, eksperymentują z nowymi zachowaniami, poszukują nowych ról, nabywają nowych doświadczeń, a tym samym stają się innymi ludźmi o nowych prawach i obowiązkach, mającymi nowe potrzeby i oczekiwania, wypełniającymi nowe zadania. W procesie tym niezwykle ważną rolę odgrywają znaczące osoby dorosłe, a zwłaszcza rodzice i nauczyciele. (Z. Gaś).

Problemy młodzieży	Potrzeby wynikające z problemów
1. Problemy okresu dojrzewania: - biologiczne, (np. zmiany w wyglądzie); - społeczne, (np. trudności w komunikacji z innymi); - psychiczne, np. „huśtawka” uczuć; - prawne, np. brak odpowiedzialności za swoje czyny.	- potrzeba samoakceptacji; - potrzeba pozytywnego obrazu własnej osoby; - potrzeba poczucia własnej wartości; - potrzeba rzetelnej informacji na temat dojrzewania; - potrzeba informacji na temat odpowiedzialności prawnej młodego człowieka.
2. Problemy zdrowotne: - niewłaściwe/zaburzone odżywianie; - choroby, np. bulimia, anoreksja, alergie, otyłość i inne; - nerwice, choroby psychiczne, depresje; - wczesna inicjacja seksualna i związane z nią wczesne macierzyństwo i ojcostwo; - nikotynizm, alkoholizm, narkomania, lekomania.	- potrzeba dobrych wzorców właściwego odżywiania w rodzinie, szkole i mediach; - potrzeba uświadamiania zasadności leczenia, dbałości o dobrą kondycję psychofizyczną (metody); - potrzeba miłości i akceptacji; - potrzeba zachowań asertywnych i rzetelnej wiedzy na temat skutków przedwczesnej inicjacji seksualnej i zachowań ryzykownych; - potrzeba rzetelnej wiedzy o zagrożeniach i skutkach związanych z uzależnieniami; - potrzeba szczęścia i zadowolenia;

	- potrzeba zabawy i odpoczynku.
3. Problemy związane z kryzysem autorytetu dorosłych: - nieporozumienia i kłótnie w domu, - zakłócenia i kłopoty w szkole, - kwestionowanie autorytetów i wartości, - bunt wobec świata dorosłych.	- potrzeba autonomii i samodzielności; - potrzeba odnoszenia sukcesów w szkole; - potrzeba jasnych, konkretnych wymagań i oczekiwań rodziców/nauczycieli; - potrzeba konstruktywnych wzorców zachowań w rodzinie, szkole i mediach;
4. Problemy związane z wysokim poziomem neurotyzmu (niezrównoważenia emocjonalnego): - nieadekwatne reakcje emocjonalne; - niska odporność na sytuacje trudne (stres); - skłonność do przeżywania stanów lękowych i niepokojów; - problemy adaptacyjne w nowym środowisku.	- potrzeba radzenia sobie w sytuacjach trudnych; - potrzeba miłości, akceptacji, satysfakcji i zadowolenia z życia.
5. Problemy natury psychicznej: - trudności w kontaktach z rówieśnikami; - brak umiejętności prawidłowego nawiązywania i podtrzymywania kontaktów; - występowanie różnych form agresji; - poczucie presji grupy rówieśniczej, obawa przed innymi.	- potrzeba kontaktu z rówieśnikami; - potrzeba akceptacji w grupie rówieśniczej; - potrzeba poczucia bezpieczeństwa i własnej wartości; - potrzeba umiejętności wyrażania własnych uczuć.
6. Problemy tkwiące w środowisku: - zjawiska/wzorce patologiczne w środowisku rodzinnym i pozaszkolnym; - niedostatek ekonomiczny; - trudności adaptacyjno-integracyjne w nowym środowisku; - problemy w nauce.	- potrzeba bezpieczeństwa i akceptacji; - potrzeba wzorców do naśladowania – społecznie aprobowanych; - potrzeba informowania o skutkach zjawisk patologicznych; - potrzeba odnoszenia sukcesów szkolnych.

Tworzenie szkolnego programu profilaktyki zostało poprzedzone:

- rozpoznaniem problemów i potrzeb uczniów (rozmowy indywidualne, wywiady grupowe, klasowe, ankiety, obserwacja);
- wywiadami z rodzicami, nauczycielami, przedstawicielami instytucji zaangażowanych w pracę z młodzieżą i współpracę ze szkołą;

- analizą dokumentacji szkolnej;
- obserwacją środowiska szkolnego i pozaszkolnego uczniów.

Na podstawie dokonywanej diagnozy sytuacji opiekuńczo-wychowawczej w CKZiU „Elektryk” można wskazać na zachowania oraz zjawiska, które pojawiają się wśród młodzieży:

- używanie tytoniu
- spożywanie alkoholu
- sięganie po środki psychoaktywne
- problemowe korzystanie z komputera, Internetu oraz innych urządzeń komunikacyjnych (cyberprzemoc, hejt, wykluczanie, obrażanie)
- nieumiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych – stres, fobie, zachowania ucieczkowe - wagary
- zaburzenia zdrowia psychicznego – leki, nerwice, depresja, samookaleczenia
- wulgaryzmy
- zachowania agresywne

3. Profilaktyka uniwersalna- działania

Profilaktyka uniwersalna adresowana jest do grupy niskiego ryzyka, czyli do całej społeczności szkolnej. Działania podejmowane w jej ramach kierowane są do osób zdrowych i wspomagają prawidłowe procesy rozwoju fizycznego i psychicznego.

Celem tych działań jest promocja zdrowego stylu życia, opóźnienie wieku inicjacji, a przez to zapobieganie lub zmniejszenie zasięgu zachowań ryzykownych oraz rozwijanie umiejętności, które pozwalają radzić sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi z przeżywanymi w związku z nimi emocjami. **Realizatorami działań** są: nauczyciele, wychowawcy klas, pedagog, psycholog, pielęgniarka szkolna. **Terenem działań** profilaktycznych jest szkoła.

W CKZiU „Elektryk” w ramach profilaktyki uniwersalnej realizowane są:

a) programy/kampanie profilaktyczno-edukacyjne oraz informacyjne kierowane do całej społeczności szkolnej m.in.:

- **ARS, czyli jak dbać o miłość?** – REKOMENDOWANY, profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych;
- Wojewódzki program edukacyjno-informacyjny lubuskiej Policji **„BEZPIECZNA MŁODOŚĆ”**;
- Wojewódzki program profilaktyki raka piersi i raka szyjki macicy;
- Krajowy program zapobiegania zakażeniom HIV i zwalczania AIDS;
- Ogólnopolski program ograniczania zdrowotnych następstw palenia tytoniu;
- inne zależnie od potrzeb środowiska szkolnego i możliwości zw. z realizacją.

b) tematyczne spotkania, pogadanki, warsztaty, zajęcia informacyjno-edukacyjne prowadzone przez wychowawców, nauczycieli, pedagoga, psychologa, pielęgniarkę szkolną, zaproszonych przedstawicieli wszelkich służb i instytucji.

Oczekiwane efekty profilaktyki uniwersalnej.

a) Uczniowie mają szeroką wiedzę o:

- Problemach uzależnień i ich skutkach,
- Związkach między odurzeniem/ upojeniem a innymi chorobami, np. AIDS,
- Niebezpieczeństwie jednoczesnego używania substancji psychoaktywnych, leków i alkoholu,
- Wpływie środków psychoaktywnych na różne formy aktywności/obszary życia człowieka (nauka, rodzina, praca, sport),
- Skutkach prawnych, społecznych i ekonomicznych używania środków psychoaktywnych,
- Placówkach interwencyjnych dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych,
- Placówkach i formach pomocy dla młodzieży uzależnionej,
- Możliwościach alternatywnego spędzania czasu wolnego,
- Zdrowiu psychicznym człowieka (czynniki chroniące i czynniki ryzyka),
- Aktach prawnych regulujących życie szkoły.

b) Zmiany w postawach i zachowaniu. Uczeń:

- Posiada ukształtowane zasady moralne i rozróżnia zagrożenia, jakie człowiek napotyka w swym życiu,
- Przyjął prawidłową postawę wobec używania środków psychoaktywnych oraz wobec rówieśników, którzy po środki sięgają,
- Rozumie istotę presji rówieśników i potrafi się jej przeciwstawić,
- Nawiązuje przyjaźń z rówieśnikami,
- Ma poczucie własnej wartości i wie jak pracować nad jej podnoszeniem,
- Posiada prawidłową motywację do pokonywania trudności,
- Zna zasady dobrej komunikacji,
- Potrafi określić i nazwać pozytywne i negatywne emocje,
- Rozumie, czym jest stres i wie, jak sobie z nim radzić,
- Zna sposoby rozwiązywania konfliktów i osiągania kompromisu,
- Rozumie istotę zachowań asertywnych.

c) Aktywność alternatywna uczniów. Uczeń:

- Włącza się do realizacji programów profilaktycznych,
- Angażuje się w programy wsparcia rówieśniczego i pomocy koleżeńskiej,
- Uczestniczy w formach aktywności wykluczających używanie środków psychoaktywnych,
- Uczestniczy w życiu szkoły,
- Podejmuje działania o charakterze społecznie użytecznym.

d) Pozytywne zmiany w funkcjonowaniu szkolnym. Uczeń:

- Osiąga pozytywne wyniki w nauce,
- Uczestniczy w działaniach edukacyjnych, np.: konkursy, olimpiady, turnieje,
- Uczestniczy w zajęciach sportowych lub innych działaniach pozalekcyjnych,
- Systematycznie uczęszcza na zajęcia szkolne,
- Pomaga słabszym uczniom w nauce,
- Przestrzega postanowień statutu szkoły.

W efekcie podejmowanych działań profilaktyki uniwersalnej, uczniowie:

- mają rzetelną i prawdziwą wiedzę na temat rodzajów i skutków zachowań ryzykownych;
- potrafią samodzielnie dokonywać racjonalnych wyborów;
- rozwijają ważne umiejętności psychospołeczne - nawiązywania kontaktów, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów, asertywności;
- otrzymują pomoc w zaspokajaniu potrzeb psychologicznych - sukcesu, przynależności, bycia potrzebnym i akceptowanym, osiąganiu satysfakcji życiowej przez ułatwianie angażowania się w działalność akceptowaną społecznie na terenie szkoły i poza nią - artystyczną, sportową i społeczną np. koła zainteresowań, wolontariat, projekty szkolne itp.;
- dbają o własne zdrowie w aspekcie psychofizycznym.

4. Profilaktyka selektywna – działania

Profilaktyka selektywna adresowana jest do grupy zwiększonego ryzyka, do osób przejawiających pierwsze objawy dysfunkcji (zaburzeń), po inicjacji alkoholowej, narkotykowej – np. uczniowie eksperymentujący ze środkami odurzającymi, młodzież po próbach samobójczych, uczniowie „weekendowo” pijący alkohol, mający kontakt z grupami przestępczymi –będących w konflikcie z prawem.

Celem oddziaływań profilaktycznych na tym poziomie jest ograniczenie głębokości i czasu trwania dysfunkcji oraz tworzenie warunków, które umożliwią wycofanie się z zachowań ryzykownych.

Ta grupa młodzieży powinna być objęta zajęciami rozwijającymi kompetencje emocjonalno-społeczne, poradnictwem rodzinnym, zawodowym, pomocą w pokonywaniu problemów rodzinnych, osobistych, szkolnych w ścisłej współpracy z rodzicami/opiekunami oraz instytucjami wspierającymi szkołę w powyższym zakresie – m.in. poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

Realizatorami działań są socjoterapeuci, psycholog szkolny, pedagog szkolny, terapeuci, doradcy rodzinni. **Terenem działań** - szkoła, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, placówki służby zdrowia, kluby, świetlice o charakterze socjoterapeutycznym, poradnie rodzinne itp.

W CKZiU „Elektryk” w ramach profilaktyki selektywnej:

- udziela się porad dla uczniów, rodziców i nauczycieli (wychowawcy, pedagog/psycholog szkolny);

- prowadzi się działania interwencyjne oraz umożliwia udział w REKOMENDOWANYM projekcie wczesnej interwencji „FreD goes net” – Stowarzyszenie Relacja Nowa Sól;
- umożliwia młodzieży udział w zajęciach tematycznych ze specjalistami terapii uzależnień, psychologami, przedstawicielami szeregu instytucji publicznych – kuratorzy, policjanci, sędziowie, prokuratorzy,
- współpracuje się z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Poradnią Zdrowia Psychicznego, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Sądem Rejonowym, Policją, Pełnomocnikiem ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii, Lubuskim Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii „LOPiT”, Poradniami Młodzieżowymi, Ośrodkami Pomocy Społecznej i in. zależnie od potrzeb;
- współpracuje ze stowarzyszeniami i innymi i instytucjami o charakterze społecznie użytecznym np. Polski Czerwony Krzyż, Caritas.
- oferuje się młodzieży możliwość alternatywnego spędzania czasu (zajęcia sportowe, artystyczne, wolontariat, koła zainteresowań, projekty szkolne).

W efekcie podejmowanych działań profilaktycznych uczniowie:

- ograniczają lub wycofują się z podejmowanych przez siebie zachowań ryzykownych;
- mają większy poziom świadomości i wiedzy na temat skutków zachowań ryzykownych;
- u najbliższej rodziny wzrasta poziom świadomości i wiedzy na temat skutków zachowań ryzykownych.

5. Profilaktyka wskazująca - działania

Profilaktyka wskazująca adresowana jest do grupy wysokiego ryzyka, czyli osób u których rozwinięte są symptomy choroby (zaburzenia) np. uzależnionych od narkotyków. Działania na tym etapie mają na celu zablokowanie pogłębiania się procesu chorobowego i degradacji społecznej oraz umożliwienie powrotu do normalnego życia w społeczeństwie. Są to działania psychoterapeutyczne zorientowane na kryzys. **Realizatorzy** programów to specjaliści – terapeuci, lekarze, psychoterapeuci, psychiatry, psychologowie, specjaliści z zakresu terapii uzależnień, resocjalizacji.

Miejsce realizacji: placówki specjalistyczne (poradnie zdrowia psychicznego, uzależnień i współuzależnień, placówki leczenia zamkniętego, placówki resocjalizacyjne i wychowawcze, zakłady karne itp.). Działania na tym poziomie wymagają współpracy i zaangażowania przedstawicieli służb społecznych oraz najbliższej rodziny/osób znaczących w życiu młodego człowieka.

W CKZiU „Elektryk” młodzież z grupy wysokiego ryzyka oraz ich rodzice mogą liczyć na pomoc o charakterze terapeutyczno-resocjalizacyjnym poprzez ścisłą współpracę z wyżej wspomnianymi służbami.

6. Działania profilaktyczne skierowane do rodziców:

Działania profilaktyczne ukierunkowane na rodziców wynikają z wcześniej rozeznaczonych potrzeb

i możliwości szkoły. Do najważniejszych zadań należą:

- informowanie rodziców o pracach szkoły;
- informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole;
- współpraca dotycząca wszelkich aspektów życia szkolnego;
- upowszechnianie wiedzy pedagogicznej wśród rodziców.

Upowszechnianie wiedzy pedagogicznej rodziców jako działanie profilaktyczno-edukacyjne ma na celu rozwijanie umiejętności rodzicielskich w zakresie radzenia sobie w sytuacjach trudnych oraz poznawania zachowań ryzykownych młodzieży (czynników chroniących i czynników ryzyka).

W CKZiU „Elektryk” główne formy działań skierowanych do rodziców to:

a) spotkania tematyczne połączone z konsultacjami indywidualnymi np.:

- „Rozwiązywanie problemów wychowawczych”
- „Profilaktyka uzależnień”
- „Współpraca rodziców ze szkołą w procesie wychowawczym”
- „Mediacje w sytuacjach konfliktowych pomiędzy rodzicami i szkołą”
- „Komunikacja – skuteczne porozumiewanie się”

b) pomoc w kierowaniu do konsultacji ze specjalistami zależnie od sytuacji i wyrażanych potrzeb ucznia/rodzica/opiekuna,

c) oferowanie szkoleń, warsztatów tematycznych – wg potrzeb i możliwości,

d) poradnictwo dotyczące wszelkich aspektów dorastania młodego człowieka i związanych z nim zagrożeń oraz sposobów radzenia w sytuacjach trudnych,

e) dystrybucja materiałów profilaktyczno-edukacyjnych.

7. Działania skierowane do wychowawców/nauczycieli

Działania skierowane do wychowawców i nauczycieli dotyczą głównie:

- propagowania tematycznych kursów, szkoleń, warsztatów oraz konferencji;
- organizowania wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego;
- propagowania i dystrybucji literatury dotyczącej profilaktyki zachowań ryzykownych;
- doskonalenia umiejętności społecznych w pracy z młodzieżą;
- zachęcania do ciągłego poszerzania i aktualizowania wiedzy na temat zachowań ryzykownych młodzieży;
- dystrybucja materiałów profilaktyczno-edukacyjnych.

8. Przebieg realizacji działań profilaktycznych

Wszelkie działania profilaktyczne realizowane są na bieżąco w ciągu całego roku szkolnego z udziałem dyrekcji szkoły, wychowawców, nauczycieli, pedagoga/psychologa szkolnego, doradcy zawodowego, pielęgniarki szkolnej, pozostałych pracowników szkoły przy współpracy z przedstawicielami instytucji i stowarzyszeń wspierających pracę szkoły oraz działających na rzecz dzieci i młodzieży.

Szkolny program profilaktyki realizowany jest podczas:

- zajęć przedmiotowych;
- godzin do dyspozycji wychowawcy klasy;
- zajęć z pedagogiem/psychologiem szkolnym, doradcą zawodowym;
- zajęć i spotkań prowadzonych przez specjalistów-psychologów, specjalistów terapii uzależnień, terapeutów itp.
- zajęć z udziałem przedstawicieli służb np. Policji, Straży Pożarnej, ratownictwa medycznego, Sądu itp.;
- zajęć pozalekcyjnych oferowanych przez szkołę;
- programów/konkursów/projektów/akcji;
- wycieczek szkolnych.

Dyrektor szkoły:

- koordynuje i monitoruje przebieg realizacji planu profilaktyczno-wychowawczego szkoły,
- wspiera finansowo i realizuje działania profilaktyczne,
- włącza rodziców do współpracy w tworzeniu i realizacji szkolnych programów: wychowawczego i profilaktyki,
- zachęca młodzież do udziału w działaniach profilaktycznych,
- umacnia pozytywne relacje interpersonalne w szkole oraz zachęca nauczycieli do ciągłego doskonalenia zawodowego.

Do zadań pedagoga/psychologa szkolnego należy w szczególności:

- diagnozowanie sytuacji wychowawczej w szkole,
- udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży,
- minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- inicjowanie i podejmowanie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych;
- pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- wspieranie nauczycieli, wychowawców w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Do zadań wychowawcy klasy należy głównie planowanie i koordynowanie udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej, przy udziale pozostałych nauczycieli:

- realizacja programu profilaktyki;
- współpraca z pedagogiem/psychologiem szkolnym w działaniach profilaktycznych;
- promocja zdrowego stylu życia i wartościowych form spędzania czasu wolnego;
- ciągłe doskonalenie umiejętności wychowawczych;
- stała współpraca z rodzicami uczniów;
- bieżące aktualizowanie i poszerzanie wiedzy na temat zachowań ryzykownych młodzieży.

Obowiązki rodziców:

- mają stały kontakt ze szkołą i szeroko pojmowanym środowiskiem swojego dziecka;
- aktywnie współpracują ze szkołą, dzieląc odpowiedzialność za podejmowane wspólnie oddziaływania wychowawczo-profilaktyczne i opiekuńcze;
- poszerzają wiedzę na temat potrzeb rozwojowych swoich dzieci, zagrożeń i najczęściej podejmowanych zachowań ryzykownych oraz sposobów przeciwdziałania i zapobiegania;
- stanowią wzór osobowy dla swojego dziecka;
- dbają o dobry kontakt z dzieckiem;
- służą własnym doświadczeniem i umiejętnościami.

9.Działania skierowane do uczniów w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej

W CKZiU „Elektryk” uczniom i słuchaczom o specjalnych potrzebach edukacyjnych udziela się pomocy psychologiczno-pedagogicznej, która polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia, wynikających w szczególności:

- 1) z niepełnosprawności;
- 2) z niedostosowania społecznego;
- 3) z zagrożenia niedostosowaniem społecznym;
- 4) z zaburzeń zachowania lub emocji;
- 5) ze szczególnych uzdolnień;
- 6) ze specyficznych trudności w uczeniu się;
- 7) z zaburzeń komunikacji językowej;
- 8) z choroby przewlekłej;
- 9) z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych;
- 10) z niepowodzeń edukacyjnych;
- 11) z zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi;
- 12) z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą.

Pomoc organizowana jest i udzielana we współpracy z:

- rodzicami uczniów,
- poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi;
- placówkami doskonalenia nauczycieli;
- innymi szkołami i placówkami;
- organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole jest udzielana z inicjatywy:

- 1) ucznia;
- 2) rodziców ucznia;
- 3) dyrektora szkoły;
- 4) nauczyciel, wychowawcy lub specjalisty, prowadzących zajęcia z uczniem;
- 5) pielęgniarki;
- 6) poradni;
- 7) asystenta edukacji romskiej;
- 8) pomocy nauczyciela;
- 9) asystenta nauczyciela lub asystenta wychowawcy świetlicy;
- 10) pracownika socjalnego;
- 11) asystenta rodziny;
- 12) kuratora sądowego;
- 13) organizacji pozarządowej lub innej instytucji lub podmiotu działających na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

Pomoc jest udzielana w trakcie bieżącej pracy z uczniem oraz w formie:

- zajęć rozwijających uzdolnienia;
- zajęć rozwijających umiejętności uczenia się;
- zajęć dydaktyczno-wyrównawczych;
- zajęć specjalistycznych w tym korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych i rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym;
- zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- zindywidualizowanej ścieżki kształcenia;
- porad i konsultacji;
- warsztatów.

(Porady, konsultacje, warsztaty i szkolenia prowadzą nauczyciele, wychowawcy i specjaliści (psycholodzy, pedagodzy, logopedzi, doradcy zawodowi i terapeuci pedagogiczni).

W przypadku stwierdzenia, że uczeń ze względu na potrzeby rozwojowe lub edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne wymaga objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną odpowiednio nauczyciel lub specjalista niezwłocznie udzielają uczniowi tej pomocy w trakcie bieżącej pracy z uczniem i informują o tym wychowawcę klasy. Wychowawca klasy informuje innych nauczycieli lub specjalistów o potrzebie objęcia ucznia pomocą psychologiczno-

pedagogiczną w trakcie ich bieżącej pracy z uczniem – jeżeli stwierdzi taką potrzebę-planuje i koordynuje udzielanie tej pomocy.

Wychowawca klasy planując udzielanie uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej, współpracuje z rodzicami ucznia lub pełnoletnim uczniem oraz – w zależności od potrzeb- z innymi nauczycielami, specjalistami, prowadzącymi zajęcia z uczniem, poradnią lub innymi osobami.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana uczniowi w szkole polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w szkole, w celu wspierania potencjału rozwojowego ucznia i stwarzania warunków do jego aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu szkoły oraz w środowisku społecznym.

Powyższe zalecenia stosuje się odpowiednio do uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania lub opinię poradni, z tym, że przy planowaniu udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej uwzględnia się zalecenia zawarte w orzeczeniach lub opiniach.

W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego planowanie i koordynowanie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole jest zadaniem zespołu (wychowawca, nauczyciele uczący, specjaliści). Formy i okres udzielania uczniowi z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiar godzin są uwzględnione w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, specjalnie opracowanym dla ucznia.

(Szczegółowe zasady udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole określa Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach – DZ.U. 2017 poz. 1591 ze zm.)

10.Ewaluacja działań profilaktycznych (SPWP)

Celem ewaluacji szkolnego programu profilaktyki jest podniesienie efektywności pracy szkoły w przypadku występowania zachowań ryzykownych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi psychofizycznemu młodych ludzi.

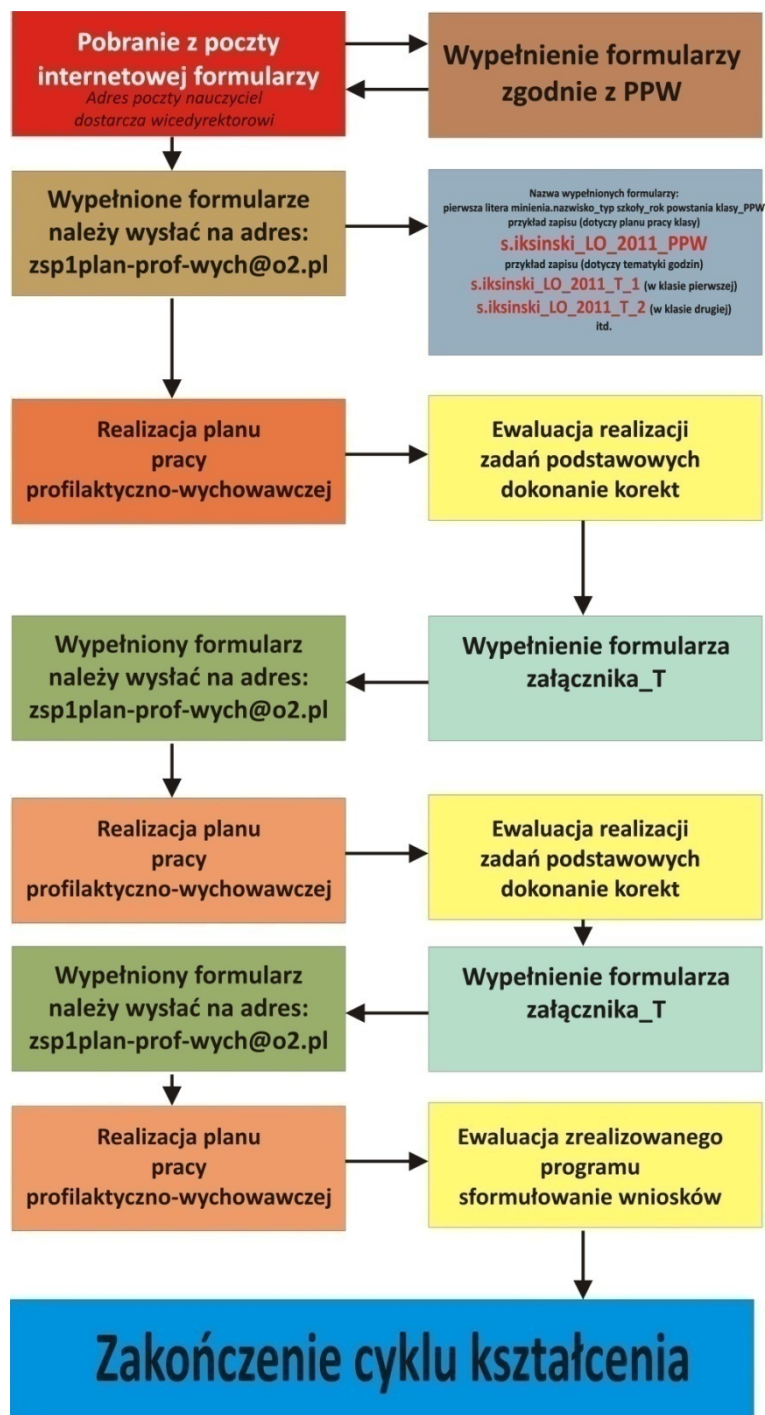
Oceny efektów realizacji Szkolnego Programu Profilaktyki, obok bieżącego monitorowania oraz samooceny przeprowadzanej przez zainteresowane podmioty, dokonuje się w trakcie posiedzeń Rady Pedagogicznej.

Podstawą do formułowania ocen będą narzędzia stosowane w ramach wewnątrzszkolnego mierzenia jakości pracy szkoły, czyli sprawozdania, analizy, dane statystyczne, obserwacje, zapisy w dokumentacji, badania ankietowe, opinie, wnioski, zgłoszone innowacje i projekty działań, programy, scenariusze, wykresy.

ZAŁĄCZNIKI:

1. Schemat obiegu dokumentacji dotyczącej planu pracy opiekuńczo-wychowawczej

2. Plan Pracy wychowawczo-profilaktycznej - klasy pierwsza (semestr I)

Cele:

Cele główny: jest "wszechstronny rozwój osobowy" uczniów.

Cele operacyjne: Wiedzą, że szkoła jest środowiskiem wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym). Potrafią na drodze rzetelnej pracy, osiągać cele życiowe i realizować wartości ważne dla odnalezienia własnego miejsca w świecie. Mają pragnienie kierowania się w życiu szacunkiem dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego oraz są przygotowani do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie w duchu dziedzictwa kulturowego i postaw patriotycznych. Znają wartości etyczne, dokonują wedle nich wyborów życiowych oraz doskonalą się w ich kształtowaniu. Poprzez kształtowanie w sobie postawy dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów; potrafią współdziałać i współtworzyć wspólnotę ludzi i obywateli. Uczniowie i rodzice znają możliwe zagrożenia i ich skutkach. Uczniowie znają rodzaje uzależnień oraz stosują metody chroniące ich przed nimi. Uczniowie promują zdrowy tryb życia. Uczniowie znają i stosują system wartości i pozytywnych wzorców zachowań. Uczniowie umiejętnie wybierają właściwe rozwiązania przy podejmowaniu decyzji, rozwiązywaniu problemów i dokonywaniu życiowych wyborów. Uczniowie doskonalą umiejętności asertywnego myślenia. Rodzice wiedzą, że w procesie wychowania zawsze mogą liczyć na wsparcie ze strony szkoły. Uczniowie posiadają i stosują umiejętność komunikowania się w grupie rówieśniczej. Rodzice i nauczyciele potrafią rozpoznać zagrożenia dotyczące ich podopiecznych i zastosować odpowiednie metody w walce z nimi. Uczniowie potrafią radzić sobie ze stresem

Zagadnienia podstawowe	Klasa1 semestr I	1. Rozpoznanie ucznia i jego środowiska zapoznanie się z dokumentacją ucznia dostępną w szkole rozpoznanie warunków życia i nauki oczekiwania 2. Zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami statut szkoły szkolny program profilaktyczno-wychowawczy szkolny system oceniania przedmiotowy system oceniania odpowiedzialność prawna - ustawa o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich poznanie struktury organizacyjnej szkoły 3. Sfera wychowania patriotycznego poznanie historii szkoły poznanie sylwetki patrona szkoły poznanie zasad zachowania się na uroczystościach szkolnych i pozaszkolnych udział w uroczystościach szkolnych i pozaszkolnych poszanowanie symboli narodowych i szkolnych propagowanie wartości patriotycznych 4. Sfera działań rozwijających umiejętności wzmacnianie poczucia własnej wartości aktywizowanie uczniów do działania i podejmowania decyzji	- Analiza dokumentów - Ankieta - Pogadanka - Prezentacja multimedialna	Formy realizacji	
		Metody wychowawca dobiera samodzielnie			
		Metody wiodące			
Data:	Podpis wychowawcy:	Data i podpis wicedyrektora			

3. Tematyka godzin do dyspozycji wychowawcy - semestr pierwszy/klasa I

Obowiązkowa tematyka godzin do dyspozycji wychowawcy w klasie pierwszej

1. Co każdy uczeń wiedzieć powinien (zajęcia prowadzone przez wychowawcę oraz przedstawiciela dyrekcji na podstawie scenariusza)
2. „Nieznajomość prawa szkodzi” cz.1 – zapoznanie ze Statutem szkoły, SSO, Szkolnym Programem Wychowawczo-Profilaktycznym
3. Integracja zespołu klasowego
4. Badania oczekiwań uczniów – ankieta
5. Poszanowanie symboli narodowych, szkolnych, zasady zachowania się na uroczystościach
6. Poznanie historii szkoły oraz sylwetki patrona szkoły
7. Wybór samorządu klasowego
8. „Nieznajomość prawa szkodzi” cz.2 – wybrane przepisy prawa – ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich/kodeks rodzinny i opiekuńczy
9. Analiza własnych działań

4. Tematyka godzin do dyspozycji wychowawców w kl. I-V

(we współpracy z pedagogiem/psychologiem szkolnym):

Klasy	Obszar: wychowanie i profilaktyka
Pierwsze	- Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego młodzieży; - Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie; - Komunikacja i relacje interpersonalne w klasie (zajęcia z psychologiem szkolnym); - Odpowiedzialność prawna nastolatków; - Profilaktyka antytytoniowa „Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu” (XI); (Na miarę możliwości – udział w wojewódzkim programie edukacyjno-informacyjnym pn. BEZPIECZNA MŁODOŚĆ realizowanym przez policję lubuską – KPP Nowa Sól)
Drugie	- Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego młodzieży; - Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie; - Komunikacja i relacje interpersonalne w klasie; - Warsztaty profilaktyczno-edukacyjne z zakresu zagrożeń związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych, w tym NSP tzw. dopalaczy oraz

	uzależnień behawioralnych (2godz./oddział – Stowarzyszenie Relacja Nowa Sól, ul. Kościuszki 24E); - Profilaktyka antytytoniowa „Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu” (XI), (Na miarę możliwości – udział w wojewódzkim programie edukacyjno-informacyjnym pn. BEZPIECZNA MŁODOŚĆ realizowanym przez policję lubuską – KPP Nowa Sól)
Trzecie	- Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego młodzieży; - Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie; - Komunikacja i relacje interpersonalne w klasie; - Profilaktyka antytytoniowa „Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu” (XI), (Na miarę możliwości – udział w wojewódzkim programie edukacyjno-informacyjnym pn. BEZPIECZNA MŁODOŚĆ realizowanym przez policję lubuską – KPP Nowa Sól)
Czwarte	- Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego młodzieży; - Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie; - Komunikacja i relacje interpersonalne w klasie; - Profilaktyka antytytoniowa „Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu” (XI), (Na miarę możliwości – udział w wojewódzkim programie edukacyjno-informacyjnym pn. BEZPIECZNA MŁODOŚĆ realizowanym przez policję lubuską – KPP Nowa Sól)
Piąte	- Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego młodzieży; - Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie; (Na miarę możliwości – udział w wojewódzkim programie edukacyjno-informacyjnym pn. BEZPIECZNA MŁODOŚĆ realizowanym przez policję lubuską – KPP Nowa Sól) - Profilaktyka antytytoniowa „Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu” (XI),

	CENRTUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO i USTAWICZNEGO „ELEKTRYK” w Nowej Soli	Data wydania: 31.08.2023
	Program wychowawczo-profilaktyczny	

Wszystkie klasy	Tematy do realizacji określone przez dyrekcję szkoły: "kultura na co dzień" - dotyczy zachowania uczniów na terenie szkoły i poza nią; bezpieczne spędzanie czasu wolnego; wychowanie patriotyczne; zasady zachowania podczas imprez szkolnych Tematy określone przez Ministerstwo Edukacji Narodowej – kierunki realizacji polityki oświatowej państwa na 2023/2024: - pomoc w kształtowaniu u uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra; - rzetelna diagnoza potrzeb rozwojowych młodzieży.
-----------------	---

5. Schemat ramowy planu pracy wychowawczo-profilaktycznej klasy

	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego „ELEKTRYK” w Nowej Soli		Data wydania:
	PLAN PRACY wychowawczo-profilaktycznej		
Nr ewidencyjny	Nazwisko imię wychowawcy	Klasa	Obowiązuje do: do:
cele			
Opis realizowanych zadań wychowawczych			
Opis realizowanych zadań profilaktycznych			
Planowane efekty			
Tematyka godzin wychowawczych			
Data:	Podpis wychowawcy	Data:	Podpis wicedyrektora

Objaśnienie:

1. Plan pracy wychowawczo-profilaktycznej musi uwzględniać treści zawarte w Szkolnym programie Profilaktyczno-wychowawczym.(PPW)
2. Plan ten należy przygotować zgodnie z założeniami SPWP
3. Godziny wychowawcze powinny być realizowane w kolejności, w jakiej zostały zapisane w planie pracy.
4. Plan pracy wychowawczo-profilaktycznej należy przechowywać, w teczce wychowawcy otrzymanej podczas pierwszego spotkania wychowawców z dyrekcją szkoły. a kopię przekazać Wicedyrektorowi ds. opiekuńczo-wychowawczych w formie elektronicznej

6. Schemat ramowy arkusza ewaluacyjnego po zakończeniu semestru

Sprawozdanie wychowawcy klasy			Za semestr		W roku szk.		wychowawca	
Stan klasy na początku roku			Stan klasy na końcu semestru			Frekwencja w%		Liczba godzin nieuspraw.
Oceny z zachowania	wzorowe		Bardzo dobre		dobre		poprawne	nieodpowiednie
								naganne
Sukcesy w pracy opiekuńczo-wychowawczej					Problemy w pracy opiekuńczo-wychowawczej			
Realizacja zadań opiekuńczo-wychowawczych określona w planie pracy szkoły								
Realizacja programu wychowawczo-profilaktycznego (forma opisowa)								
Opis realizowanych zadań					Analiza			
Efekty w punktach					Wnioski do pracy			
Uczniowie, którzy otrzymali upomnienie wychowawcy		Uczniowie, którzy otrzymali nagane wychowawcy			Liczba uczniów, którzy otrzymali nagane dyrektora			Uczniowie dojeżdżający
Uczniowie uczestniczący w zajęciach pozalekcyjnych w szkole		Uczniowie uczestniczący w zajęciach pozalekcyjnych poza szkołą			Frekwencja rodziców na zebraniach w %			

7. Ankieta ewaluacyjna dla rodziców /prawnych opiekunów dotycząca Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego (+ wersja on-line)

Prosimy Panią/Pana o wypełnienie ankiety. Zależy nam na szczerych odpowiedziach. Wpłyną one na poprawę jakości pracy naszej szkoły. Dzięki nim będziemy mogli lepiej i skuteczniej oddziaływać na młodzież, które nam Państwo powierzają, a także w większym stopniu spełniać Pani/Pana oczekiwania dotyczące ich wychowania oraz zapobiegania zachowaniom ryzykownym, kształtowania u nich umiejętności społecznych. Dziękujemy.

Proszę ocenić w skali 1-6, (gdzie: 1- oznacza niedostatecznie; 6- wzorowo) zakreślając odpowiednią cyfrę

Lp.	Pytanie	Ocena					
1	Jak ocenia Pan/i swoją znajomość Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego?	1	2	3	4	5	6
2	W jakim stopniu akceptuje Pan/i ten Program?	1	2	3	4	5	6
3	Jak ocenia Pan/i kontakty ze szkołą w sprawach wychowawczych dotyczących swojego dziecka?	1	2	3	4	5	6
4	W jakim stopniu nasza szkoła służy wszechstronnemu rozwojowi ucznia?	1	2	3	4	5	6
5	W jakim stopniu szkoła zapobiega zachowaniom ryzykownym młodzieży?	1	2	3	4	5	6
6	W jakim stopniu szkoła wpływa na umiejętności społeczne ucznia?	1	2	3	4	5	6
7	W jakim stopniu przestrzegane są prawa Pana/i dziecka w naszej szkole?	1	2	3	4	5	6
8	W jakim stopniu atmosfera panująca w szkole w tym poziom bezpieczeństwa sprzyja Pana/i dziecku?	1	2	3	4	5	6
9	Jak ocenia Pan/i działania wychowawczo-profilaktyczne wychowawcy klasy, nauczycieli uczących oraz pedagogów szkolnych wobec swojego dziecka?	1	2	3	4	5	6
10	Jak ocenia Pan/i działania wychowawcze Dyrekcji szkoły?	1	2	3	4	5	6
11	Czy jest Pan/i zadowolony ze szkoły?	1	2	3	4	5	6
12	Pana/Pani propozycje do Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego na kolejny rok szkolny?						

8. Ankieta ewaluacyjna dla uczniów dotycząca Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego (+ wersja on-line)

Prosimy Cię o wypełnienie ankiety. Zależy nam na szczerych odpowiedziach. Wpłyną one na poprawę jakości pracy naszej szkoły. Dzięki nim będziemy mogli lepiej i skuteczniej podejmować działania wychowawczo-profilaktyczne, a także w większym stopniu spełniać Twoje oczekiwania w sferze wychowania oraz profilaktyki. Dziękujemy ☺

Proszę ocenić w skali 1-6, (gdzie: 1- oznacza niedostatecznie; 6- wzorowo) zakreślając odpowiednią cyfrę

Lp.	Pytanie	Ocena					
		1	2	3	4	5	6
1	Jak oceniasz swoją znajomość Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego?						
2	W jakim stopniu akceptujesz ten Program?						
3	Jak oceniasz swoje kontakty z nauczycielami w sprawach wychowawczych dotyczących Ciebie?						
4	W jakim stopniu nasza szkoła służy Twojemu wszechstronnemu rozwojowi?						
5	W jakim stopniu szkoła zapobiega zachowaniom ryzykownym młodzieży?						
6	W jakim stopniu szkoła wpływa na umiejętności społeczne uczniów?						
7	W jakim stopniu przestrzegane są prawa uczniów w naszej szkole?						
8	W jakim stopniu atmosfera panująca w szkole w tym poziom bezpieczeństwa sprzyja Tobie?						
9	Jak oceniasz działania wychowawczo-profilaktyczne wychowawcy klasy, nauczycieli uczących oraz pedagogów szkolnych wobec uczniów?						
10	Jak oceniasz działania wychowawcze Dyrekcji szkoły?						
11	Czy jesteś zadowolona/y ze szkoły?						
12	Twoje propozycje do Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego na kolejny rok szkolny?						

9. Ankieta ewaluacyjna dla wychowawców i nauczycieli dotycząca Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego (+ wersja on-line)

Prosimy Panią/Pana o wypełnienie ankiety. Zależy nam na szczerych odpowiedziach. Wpłyną one na poprawę jakości pracy naszej szkoły. Dzięki nim będziemy mogli lepiej i skuteczniej oddziaływać na młodzież, a także w większym stopniu spełniać Pani/Pana oczekiwania dotyczące ich wychowania oraz zapobiegania zachowaniom ryzykownym, kształtowania u nich umiejętności społecznych. Dziękujemy 😊

Proszę ocenić w skali 1-6, (gdzie: 1- oznacza niedostatecznie; 6- wzorowo) zakreślając odpowiednią cyfrę

Lp.	Pytanie	Ocena					
1	Jak ocenia Pan/i swoją znajomość Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego?	1	2	3	4	5	6
2	W jakim stopniu akceptuje Pan/i ten Program?	1	2	3	4	5	6
3	Jak ocenia Pan/i kontakty-współpracę rodziców/prawnych opiekunów uczniów ze szkołą w sprawach wychowawczych?	1	2	3	4	5	6
4	W jakim stopniu nasza szkoła służy wszechstronnemu rozwojowi ucznia?	1	2	3	4	5	6
5	W jakim stopniu szkoła zapobiega zachowaniom ryzykownym młodzieży?	1	2	3	4	5	6
6	W jakim stopniu szkoła wpływa na umiejętności społeczne ucznia?	1	2	3	4	5	6
7	W jakim stopniu przestrzegane są prawa Pana/i uczniów w naszej szkole?	1	2	3	4	5	6
8	W jakim stopniu atmosfera panująca w szkole w tym poziom bezpieczeństwa sprzyja uczniom?	1	2	3	4	5	6
9	Jak ocenia Pan/i działania wychowawczo-profilaktyczne wychowawcy klasy, nauczycieli uczących oraz pedagogów szkolnych wobec uczniów?	1	2	3	4	5	6
10	Jak ocenia Pan/i działania wychowawcze Dyrekcji szkoły?	1	2	3	4	5	6
11	Czy jest Pan/i zadowolony z pracy w naszej szkole?	1	2	3	4	5	6
12	Pana/Pani propozycje do Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego na kolejny rok szkolny?						